

Новини ► 2, 4

Симеон Дянков е на път да си осигури три четвърти мнозинство за промени в конституцията

Компании и пазари ► 14

Износът на вино се е повишил през миналата година

Пари

BONNIER

pari.bg

USD/BGN: 1.42439

▼ -0.47%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.37310

▲ +0.47%

Българска народна банка

Sofix: 434.77

▼ -2.75%

Българска фондова борса

BG40: 131.66

▼ -1.02%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

Четвъртък

24 февруари 2011, брой 39 (5098)

СТРАХЪТ ИМА МИРИС НА ПЕТРОЛ

Протестите и жертвите в Либия не са от няколко дни. Но информационното затъмнение, повърхностното отношение на медиите и страхът на Запада да не изгуби бизнеса си в Джамахирията показват на света съвсем малка част от трагедията ► 8, 9, 10

Новини ► 6

Управляващите опитват мерки за борба с контрабандата

Компании ► 11

„МобилТел” отчете спад на печалбата и абонатите през 2010 г.

Очаквайте през март

Печеливш
Хашим Тачи

Досегашният премиер Хашим Тачи застана начело на новото косовско правителство, което бе избрано от парламента. Новия кабинет одобриха 65 от 67 присъстващи депутати от 120-местния парламент. В новото правителство участват Демократическата партия на Косово, Алианс за ново Косово и част от партиите на националните малцинства. Заедно с премиера правителството има 23 членове.

Губещ
Емил Коцев

Премиерът Бойко Борисов уволни директора на държавната компания "Техноекспортстрой" Емил Коцев. "Някои се опитваха да си направят евтин PR на гърба ни", аргументира решението си премиерът. По думите му парите за самолета, ангажиран от "Техноекспортстрой", са от 100-процентово държавна фирма, на която той и министърът на регионалното развитие Росен Плевнелиев са разпоредили да транспортира българите.

Мнения

► По темата: "Формулата на Дянков за финансова стабилност". Най-накрая Симеон Дянков да предложи нещо смислено. Че от всичките неща, които обеща, като се върна в България, не е изпълнил почти нищо.

Penka

► Дали е правилно и гали ще е полезно, не знам. Но ако тези промени получат подкрепата на 3/4 от депутатите и влязат в конституцията, това ще е вече историческа промяна. Исторически момент, в който депутати от различни партии подкрепят някаква идея.

читател

pari.bg Топ 3

1 Формулата на Симеон Дянков за финансова стабилност. Идеята за Пакта за стабилност е добра, но има много врътки, които трябва да се прецизират.

2 БТПП представи 52 хил. страници отчет по европроект. Администрацията може да си спести много труд и хартия, ако може отчетите да се предават в сканиран вид, коментират от палатата.

3 ЕВРО-то и ЛЕВ-ът в проекция. Какво ще се случи с парите ни, ако еврозоната се разпадне.

Коментар

Добрите идеи получават и добра подкрепа

Билиана Вачева
biliana.vacheva@pari.bg

Най-накрая започна да се говори за икономика и финанси, а не за СРС-та и подслушвания

Предложението на финансовия министър Симеон Дянков да се въведе Пакт за финансова стабилност има шанс да събере гласове от всички политически партии. Така въпреки принципните различия, които имат партиите, този път най-неочаквано и за тях самите имат възможност да се обединят и да гласуват "за" една идея. "За" финансова дисциплина, за провеждането на разумна бюджетна политика и за по-предсказуемо и ясно бъдеще за страната.

Ако правителството на България, което и да е то, има ясна политика и цел, то ще получи одобрение. Досега обаче бяхме свидетели на хаотични действия от страна на кабинета на Борисов без особен резултат. Предлагаха се купища антикризисни мерки, които бяха одобрени и от бизнеса, и от синдикатите. Те обаче останаха само на хартия. Непрекъснато повтарящата се мантра за борба с корупцията и сивата икономика все още не дава резултат. Фирмите бяха поставени до стената - от една страна, държа-

вата не плащаше, а от друга, им бавеше връщането на ДДС.

Затова и проектът на Дянков да се въведе финансова дисциплина е на практика първото много сериозно и добро предложение, което прави ГЕРБ. Защо има смисъл? Защото, от една страна, има точни и ясни правила колко може да харчи правителството. Дефицитът ще има лимит - независимо кой управлява България. Записано ли е в конституцията, че трябва да се спазва фискална дисциплина, никой управленец няма да си

позволи да нарушава върховния закон на държавата.

Освен това с въвеждането на този Пакт за финансова стабилност всички българи ще са спокойни, че няма риск страната да тръгне по пътя на Гърция, Португалия и Испания - да се плъзне по спирала на трупането на дефицити и дългове. А това беше резултат от непрекъснатото увеличаване на заплатите в южната ни съседка. А и както добре знаем, когато приближават избори, всички политици започват да обещават, че ще вдигат заплати и пенсии. Но има ли ограничения

за бюджетния дефицит, правителството и финансовият министър лесно отказват с аргумента, че няма възможност да се увеличават разходите, защото е противоконституционно.

Въпреки че има някои детайли по плана на Дянков, които трябва да бъдат изчистени, предложението му е в правилната посока. Това показва по категоричен начин, че има ли смислени идеи, води ли се качествена политика, има шанс тя да бъде подкрепена и от широко мнозинство. Трябва обаче някой да направи първата крачка. ■

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Радостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” България е в тежка депресия с ужасяващо високи цени. Явлението се нарича стагфлация - стагнация и инфлация едновременно

► **Иван Костов**, лидер на ДСБ

Число на деня

1.886

► млн. USD ще върне Замбия на България. Правителството е решило 23% от дълга на Замбия да бъдат платени на четири вноски, а останалите 77% ще бъдат опростени

Коментар

Лесни, но безполезни решения

Парламентът отмени задължителната регистрация по ДДС на търговците на цигари. Аргументът - няма никаква полза от задължителната регистрация, сивата икономика не е намаляла въобще. Нещо повече, според шефа на митниците Ваньо Танов в 40% от населените места няма законни обекти за продажба на цигари, т. е. вероятно заради задължителната регистрация по ДДС и съпътстващата бумащина много предприемачи са се отказали въобще от продажба на цигари.

Обърнете внимание, че задължителната регистрация по ДДС беше въведена с

Георги Ангелов, старши икономист в Институт „Отворено общество“

” **Задължителната регистрация по ДДС беше въведена с аргумент „борба със сивата икономика“**

аргумент „борба със сивата икономика“. Как точно щеше да се пребори сивата икономика чрез задължителната регистрация по ДДС, въобще не стана ясно - но това не пречеше на министри и депутати да ни убеждават как ще „ударят“ сивата икономика.

Да не пропускаме и факта, че имаме пореден случай, в който допълнителното регулиране, въведено с добри намерения, води до тотално противоположни резултати. Все още много хора не могат да осъзнаят, че регулирането води до реални тежести за икономиката и бизнеса, и продължават да

вярват как със забрани и задължения ще постигнат нещо.

Важно е да отбележим, че примерът е показателен за това, че в България преди приемане на закони НИКОГА не се прави икономически анализ, оценка на въздействието, обсъждане - неща, които са задължителни в развитите страни. Тук на някой политик му хрумва някаква глупост и след няколко дни вече си имаме закон. След това цялата икономика трябва няколко години да страда, докато политиките осъзнаят, че е направена грешка. Ако въобще осъзнаят - защото често и след приемането на закони

не се прави анализ и оценка на резултатите.

Между другото задължителната регистрация по ДДС за търговците на цигари беше приета от предходното правителство през 2009 г., но беше отменена след няколко месеца. Новото правителство на ГЕРБ отново я възстанови от началото на 2010 г. Кое то ни води до един друг извод - бюрокрацията предлага едни и същи овехтели „идеи“ на всяко правителство. Няма нов полъх или ново мислене.

Има и други подобни примери. НАП успя да прокара архаичната идея да се наложи таван на плащанията

в брой, твърдейки, че така ще пребори сивата икономика. Естествено, нищо подобно няма да се случи - знаем го, защото и в средата на 90-те години бяха забранени плащанията в брой над определена сума. Но това не попречи на съществуването на огромна сива икономика по онова време.

Въобще време е да се въведат правила. Нужно е просто изискване: не се разглеждат предложения, които не са обосновани с анализ, оценка, статистика, примери, модели, изследвания, консултации. Който не може да се обоснове, да не предлага! **П**

Помнете кога

” От 0 ч на 10 март фиксираните номера в рамките на един и същ град вече ще се избират с код. Така ако абонат в София звъни на абонат също в София, вече ще го набира с код 02 пред номера. Това не важи за спешните номера

► **Съобщение на КРС**

В броя четете още

Компании и пазари ► 13

Всеки девети кредит изобщо не се изплаща

Европари ► 20-21

Фирма „Темпус 2000“ ООД все още не знае защо е отхвърлен европроектът й

Подкрепа

► **Премиерът Бойко Борисов се среща с председателя на Европейския съюз Херман ван Ромпой. След срещата Ромпой обяви, че присъединяването на България и Румъния към Шенгенското пространство остава приоритет на унгарското председателство, което ще продължи до средата на годината**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Очертава се парламентарна подкрепа за пакта на Дянков

Единствените противници на идеите са депутатите от Коалиция за България, но ДПС осигурява необходимото мнозинство

Идеите на финансовия министър Симеон Дянков за Пакт за финансова стабилност най-вероятно ще получат нужната подкрепа в парламента. Изненадващо се оказа, че част от опозицията е склонна да даде своя глас “за” и по този начин предложени-ята биха получили нужните 3/4 от гласовете на депута-тите. Всички те обаче имат забележки по някои конкрет-ни параметри от формулите. Алиосман Имамов от ДПС обясни пред в. “Пари”, че парламентарната им група ще постави два основни въпроса и ще формулира свои предло-жения. Независимо от това обаче те ще подкрепят идеи-те. От Коалиция за България обаче остават противници на идеите на Дянков.

Допълнителните искания
“Ще подкрепим идеите. Ре-шението не е взето оконча-телно, но в тези идеи виж-даме възможност за финан-сова стабилност”, обясни Алиосман Имамов. Той обаче допълни, че по време на срещата с финансовия министър, на която ще се дебатираат неговите предло-жения и гледната точка на парламентарната група, те ще поставят допълнител-ни предложения. “Имаме въпроси около прилагане-

то на оптимални параме-три, които трябва да бъдат спазвани”, уточни Имамов. Конкретните въпроси на депутатите от ДПС са: защо преразпределителната роля на държавата е определена точно в 37%, другият важен въпрос е защо гарантира-ният външен дълг трябва да бъде в размер на 40% от БВП, когато изискването по Маастрихтските критерии е за 60%.
Депутати от ГЕРБ също изразиха несъгласие около някои от предложенията. Те не са много убедени дали преразпределителната ро-ля на държавата трябва да е ограничена точно в 37% от БВП. “Може би трябва да се определи диапазон и преразпределението да не е точно 37%, защото така има голямо ограничение на дър-жавата”, обясни Димитър Главчев, депутат от ГЕРБ и заместник - председател на бюджетната комисия към парламента. Въпреки тази своя несигурност той е ка-тегоричен, че идеите не са лоши и че няма причина да не бъдат приети.

Твърд противник
Засага единственият про-тивник на Пакта за финан-сова стабилност остават червените депутати. Петър Димитров от Коалиция за

►Днес и утре Симеон Дянков ще се срещне с парламентарно представените партии, за да представи проекта си

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАНДИНОВА

България коментира, че тези мерки не са част от дясна, а от “антибългарска полити-ка”. “Категорично смятам, че тези предложения не може да бъдат подкрепени от една лява партия. Най-силният аргумент е, че няма държава в ЕС, която да харчи под 40% от БВП за публични услуги, а най-богатите харчат над 50%, в някои случаи и над 60%”, обясни Димитров. Според него, когато се залага толкова нисък процент, това означа-ва, че автоматично образо-ванието, здравеопазването и пътищата ще останат на сегашните си ниски нива. По думите му парите за пъ-тищата, които идват от ЕС, са само за международните пътища, но и те скоро няма да бъдат давани. “Какво ще правим разбитите си пъти-ща? Господин Дянков вози ли се по други пътища освен по магистралите?”, попита бившият икономически ми-нистър.

Другото опасение на чер-

”Идеите не са лоши. Не виждам защо да не се приемат. Може би трябва да се оп-редели диапазон и преразпределението да не е точно 37%. С това се ограни-чава преразпреде-лителната роля на държавата

Димитър Главчев,
депутат от ГЕРБ и заместник
- председател на комисията по
бюджет и финанси

вената партия е, че ако този пакт бъде приет, с него реал-но се цели не по-добра фи-скална политика, а “връзва-не на ръцете” на бъдещите правителства, защото идеята е конкретните предложения да влязат в сила от 2013 г. Според тях не е лошо да има нови предложения, но те да бъдат обосновани, защото сегашните не били. Те по-питаха и как са изчислени параметрите и дали Дянков приема сегашния бюджет като най-добър и иска да го превърне в икона.

Изходът
Така въпреки възражения дори и на депутати от управ-ляващата партия се оказа, че предложенията най-веро-ятно ще получат подкрепата. По тях обаче ще има нови искания и традиционно - още промени.

Радослава Димитрова

Ще подкрепим Дянков

Вероятно ще подкрепим идеите. Решението не е взето окончателно, то ще бъде взето на парламентар-на група, но вероятността да подкрепим идеята е по-голяма, защото виждаме в нея възможност за фискал-на стабилност. На предсто-ящата среща с министър Дянков имаме въпроси, свързани с прилагане на оптимални параметри. Имаме въпрос защо 37%, като в ЕС през 2009 г. няма нито една държава, която да е заложила подобен нисък процент от БВП като преразпределение през бюджета. В ЕС например

Алиосман Имамов,
депутат от ДПС

този процент е 50-51%. Може този процент да се вземе като показателен и за България. В някои страни този процент е 58%, а България е в дъното по отношение на размера на този процент. **П**

Една лява партия не би подкрепила идеите

Категорично смятам, че тези предложения не може да бъдат подкрепени от една лява партия. Най-силният аргумент е, че няма богата държава в ЕС, която да харчи под 40% от БВП за публични услуги, а най-богатите харчат над 50%. И като казваме, че ще даваме по-малко, това значи, че публичната сфе-ра ще остане на сегашното си ниво. Не можеш апри-орно да вземеш решение, че за най-важните неща няма да даваш пари за републиканския бюджет. Още по-драматичен е натискът с данъците. Ние сложихме тези ниски

Петър Димитров,
депутат от БСП

данъци, за да ускорим развитието си, но никой не погледна, че богата Европа опира до по-голям публичен ресурс, за да жи-вее по-добре. Не виждам как Коалиция за България може да подкрепи този проект. **П**

Одобрено БСК подкрепя идеите на Дянков

► Българската стопанска камара също като пове-чето депутати подкрепя идеите на Симеон Дянков. Оттам обаче също дей-ства условия. Според пред-ставителите на камарата Пактът за финансова ста-билност трябва да бъде последван от бързо транс-пониране на Директивата на ЕС за 30-дневното пла-щане от страна на държа-вата към бизнеса, както и

да бъдат създадени публич-ни регистри на салдото по ДДС, на невърнатите акци-зи и на дължимите плаща-ния по обществени поръч-ки. Искането им е тези промени да бъдат напра-вени преди предстоящите избори.
► Конкретната им пози-ция е, че колкото по-малко държавна намеса има в икономиката, толкова по-голям просперитет ще бъде постигнат. От БСК допълниха още, че подкре-пят всеки опит да се огра-ничи свободата на поли-тиците за променяне на икономическите аксиоми.

Европейски земеделски фонд Европа инвестира в селските райони!

76 евро на хектар е субсидията за опазване на почвите и водите от нитрати от земеделски източници
До 76 евро субсидия на хектар могат да получат земеделските стопани, които **опазват почвите и водите от нитрати от земеделски източници.**
Помощите се изплащат годишно на кандидати по Мярка 214 “Агроекологични плащания” от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2007-2013 г. Подаването на документи тече от 1 март до 15 май в Областните дирекции на ДФЗ-РА.
За да получат компенсаторното плащане, земеделските стопани трябва да са регистрирани в Интегрираната систе-ма за администриране и контрол (ИСАК) и да притежават минимум 0,5 хектара собствена или наета земя. Те трябва изпращат 5 годишен план за поне четириполно селтбообръщение и управление на хранителните вещества, подготвен с помощта на дипломиран агроном. От тях също задължително се изисква да спазват условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние на територията на цялото стопанство, регламентирано със Заповед на Министъра на земеделието и храните. Стопаните трябва да поддържат растителна покривка през зимата на минимум 50% от цялата земеделска площ и да не разорават почвите преди 1-ви април.

Снимката е илюстративна.

Изумителната нова Jetta.

Казват, че красотата ще спаси света. Но новата Jetta иска да постигне дори повече.

Да ви възхити със спираща дъха визия, спортна елегантност и дължина над класа си - 4,64 метра.

Да ви приласкае с просторен, уютен интериор и впечатляващ багажник - 510 литра вместимост.

Да ви задържи с икономичен разход от само 4,2 л/100 км благодарение на BlueMotion технологиите от ново поколение - 7-DSG автоматична трансмисия с два сухи съединителя, съчетана с екологични TDI и TSI двигатели с малък работен обем и голям въртящ момент.

И всичко това е толкова близо до вас.

Наистина ли? Наистина.

Цена с ДДС от: **33 990 лв.**

Das Auto.

Управляващите опитват мерки за борба с контрабандата

Връщането на митническото дознание е крачка в правилна посока, но само сваляне на акциза може да реши проблема с нелегалните цигари, смятат експерти

Няколко решения, насочени към противодействие на контрабандата, взеха управляващите в рамките на по-малко от 24 часа. На продължилото над шест часа заседание на Консултативния съвет по национална сигурност при президента вицепремиерът Симеон Дянков получи консенсусна подкрепа за намерението да се реабилитира митническото дознание и митниците да може сами да разследват случаите и каналите на контрабанда, както беше до 2006 г. Парламентът пък гласува да отпадне задължителната регистрация на търговците на тютюневи изделия по Закона за ДДС - една година, след като беше въведена. Обяснението на Менда Стоянова, председател на бюджетната комисия, е, че тази регистрация кара магазините в малки населени места да продават цигари нелегално. Друга промяна в Закона за ДДС задължава бензиностанциите да монтират на резервоарите си уреди за следене на наличните количества течни горива. Целта е да се увеличи контролът върху продажбата на горива и контрабандата с тях.

Обратно към нормалното
По думите на вицепремиера Дянков до месец и половина ще са готови законовите предложения за връщането на дознанието в митниците, което беше прехвърлено на МВР през 2006 г. по настояване на тогавашния вътрешен министър Румен Петков. Специалисти определят решението за връщане на положението преди 2006

Нови обвинения Роднини на Цветанов похарчили 150 хил. лв. над приходите си

►Тъстът и тъщата на вътрешния министър Цветан Цветанов имат 14 банкови сметки, половината от които са в СИБАНК. Освен това в периода от 2004 до 2010 г. Васил и Стефанка Георгиеви са направили разходи, които надвишават с около 150 хил. лв.

г. като логично, естествено и нужно. Към момента България е една от единиците в ЕС, където няма митническо дознание. Друга такава страна е например Гърция, която също има сериозни проблеми с контрабандата. Дознанието ще позволи на митничарите да работят по-ефективно, да разследват как функционират механизмите и да вземат съответните мерки. От друга страна, това ще подобри и вътрешния контрол в агенцията, например за разкриването на коруптирани служители, смятат експертите.

Само по-нисък акциз ще реши проблема с цигарите
Според главния експерт на Центъра за изследване на демокрацията Тихомир Безлов ще отнеме известно време на Агенция „Митници“ да възстанови кадровия си потенциал в това отношение, но

приходите им. Тази информация беше изнесена от в. „Галерия“ ген прегу шефът на НАП Красимир Стефанов да представи официалните резултати от проверката за имотното и финансовото състояние на Цветанов. Информацията, с която се е сдобило изданието, е от служители на НАП. От в. „Галерия“ настояват комисията „Кушлев“ незабавно да запорира имуществото, а прокуратурата да започне незабавно разследване на забогатяването на Цветанов.

това по думите му ще стане сравнително бързо, защото експертизата по контрабандните случаи е в митниците. Според Безлов обаче тази мярка няма да се отрази толкова ефективно върху борбата с контрабандата на цигари. Причините са, че тя е достигнала твърде големи мащаби, а около 80% от пратките влизат у нас през Гърция. Тази граница обаче е вътрешна за общността и контролът на нея е като на външните граници. Намаляването на акциза на тютюна и цигарите до нивата от 2008 г. е единственото решение, което би помогнало в този случай, коментира Безлов. Дали е възможна промяна в акцизната политика, засега обаче остава спорен въпрос. Премиерът Бойко Борисов коментира, че като начало експерти ще изчислят кой вариант е по-добър - запазване или намаляване на ставките.

Ани Кожжаиванова

►Никой не знае точно какъв е обемът на търговията с нелегални цигари, но според специалисти достига около 40% от пазара

Кратка история Борбата за разследването

►Да се даде право на митниците да разследват - това беше препоръка на Европейския съюз към България, която кабинетът „Сакскобургготски“ изпълни. Мярката обаче беше отменена през 2006 г. от правителството на Сергей Станишев въпреки съпротивата на партньора НДСВ. За пре-

минаването на разследващите функции по контрабандата към МВР заслуга има изцяло вътрешният министър Румен Петков. ►Още от началото на мандата на ГЕРБ сегашният шеф на митниците Ваньо Танов настоява да се върне правото на митничарите да разследват. Той се аргументира с това, че служителите в полицията не са подготвени и обучени да вършат това и не са толкова ефективни.

►Позицията на Танов се подкрепя и от финансовия министър Симеон Дянков. Според него ръководената от Ваньо Танов агенция е постигнала „рекордни резултати в борбата с контрабандата“, включително с тази на цигари, а правото на дознание ще ги подобри. Дянков обаче не успя да посочи какви са загубите от контрабанда за 2010 г., тъй като нямало представителни данни по този въпрос.

Търговците на цигари вече няма да имат регистрация по ДДС

От приетата през 2009 г. мярка няма ефект, затова отпада

С гласуваните на второ четене промени в Закона за данък добавена стойност отпадна задължителната регистрация по ДДС, която търговците на цигари трябваше да правят досега. Това изискване беше утвърдено от правителството в началото на 2009 г. като мярка срещу контрабандата с цигари. Оказва се обаче, че ефект от мярката на практика не е имало. Според председателя на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова в голяма част от малките

населени места няма магазини, които да са получили разрешение за продажба на цигари. Тя коментира, че в такива обекти цигарите са продавани „под тезгяха“. По думите на Стоянова новата поправка ще повлияе върху контрабандата. С нея лоялните търговци ще изпълнят законовите си задължения. Шефът на бюджетната комисия заяви, че практиката в цяла Европа е търговците, продаващи акцизни стоки, да бъдат регистрирани и по ДДС, но в България това изискване не е постигнало търсения ефект. Поради тази причина се е наложила и корекцията в текстовете на нормативния акт. ■

Бензиностанциите ще трябва да свържат и резервоарите си с НАП

Мярката ще ограничи наливането на контрабандни горива в съдовете за съхранение на гориво

Освен касовите апарати в бензиностанциите и самите резервоари за съхранение на гориво ще бъдат свързани със системите за наблюдение на данъчните. Това е другата промяна в Закона за ДДС, с която правителството ще направи опит за още по-сериозно ограничаване на контрабандата в бранша. Според представители на сектора обаче не е ясно с какво изграждането на тази връзка ще подобри възможността за контрол

и въздействие върху сивия бизнес. Идеята бензиностанциите да изградят дистанционна връзка с НАП се обсъжда от началото на годината, след като данъчните започнаха проверки по тези обекти. Тогава служителите на НАП трябваше да затворят бензиностанциите и газстанциите, които не са свързали фискалните си устройства с електронната система на приходната агенция. **За по-голяма събираемост**
Свързването трябва да стане чрез поставянето на датчици върху резервоарите. По този начин данъчните ще разполагат

с информация и за наличните количества горива в резервоарите. До момента изградената връзка позволяваше събирането на данни единствено за продаденото гориво, но не и за постъпилото в бензиностанцията. Според председателя на бюджетната комисия Менда Стоянова това е създавало възможност за манипулиране на данните. По думите на зам.-председателя на комисията Димитър Главчев до момента търговците са имали възможност да вливат контрабандни горива в съдовете за съхранение. „С промяната в закона ще се подобри контролът върху горивата, което ще помогне за събираемостта на акци-

зите“, беше категоричен Главчев. **Няма да е толкова лесно**
Търговците на горива коментираха, че без ефективен контрол на място всякакви технически мерки ще загубят смисъл. „Свързването на резервоарите на бензиностанциите с НАП ще бъде по-трудно за реализиране в сравнение със свързването на касовите апарати с НАП и ще изисква още по-сериозни усилия и инвестиции, които едва ли са оправдани от гледна точка на очаквания ефект“, коментира за в. „Пари“ изпълнителният директор на „Шел България“ Камелия Славейкова. **Елина Пулчева**

Правителството започва европейска инициатива, за да свали цената на ракията

Симеон Дянков ще трябва да убеждава европейските институции в българския произход на спиртната напитка

Правителството ще настоява пред Брюксел Европейската общност да признае ракията за традиционна българска напитка.

„Така акцизът ѝ ще падне наполовина, а крайната цена за литър ще се понижи с около 2-3 лв.“, прогнозира министърът на земеделието и храните Мирослав Найденов, който е и вносител на предложението, прието от Министерския съвет в сряда.

Дянков „за“ по-нисък акциз на ракията

Вчера на редовното си заседание Министерският съвет прие доклад за традиционния характер на спиртната напитка „грозова ракия“. Изпълнителният орган на натовари финансовия министър Симеон Дянков „да предприеме необходимите дейст-

3

► лв. е възможно да поевтинее литър ракия, ако тя бъде призната от ЕС за традиционна българска напитка

вия пред институциите на Европейския съюз за допълнение към чл. 23 от Директива 92/83/ЕИО на съвета с цел България да прилага намалена ставка на акциза на ракията, по-ниска от минималната“. Такава процедура е допустима само ако общността признае дадена напитка за традиционна за съответната страна. Според Найденов докладът е бил приет добре от Дянков, „въпреки че той не обича да се говори за намаляване на данъци и акцизи“.

По-добре късно, отколкото никога

Признаването на ракията за традиционна българска напитка е закъсняла акция, предупреди ми-

нистър Найденов. Според него това е трябвало да се направи още през 2006 г., преди присъединяването на България към Европейския съюз. „За да може ракията да се регистрира като „наша марка“, страната ни трябва да се пребори с Македония, Словения, Сърбия и Унгария, които също претендират, че тя е техен продукт“, обясни преди време Найденов.

В доклада на министерството като доказателство за автентичния български произход на ракията се посочва начинът на производство. Сред мотивите за признаването на българската ракия в Европа са посочени понижаването на крайната цена на продукта и положителният икономически ефект, който се очаква да предизвика тази промяна. Министър Найденов изрази надежди, че по този начин ще бъдат стимулирани производителите на грозде и ракията ще започне да се произвежда само от винен дестилат.

Елена Петкова

► Ако ракията бъде призната от ЕС за традиционна българска напитка, акцизът ѝ ще бъде намален наполовина

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Пари
BONNIER

ПРЕЗ МАРТ

100 me

**НАЙ-ВЛИЯТЕЛНИ
ЖЕНИ**

С ПОДДРЕПАТА НА

TOBA & TBORT SLAC

tel

Diners Club International
First Lady

МЕДИЙНИ ПАРТНЬОРИ

EBF
BUSINESS TV

алфа *Радно*

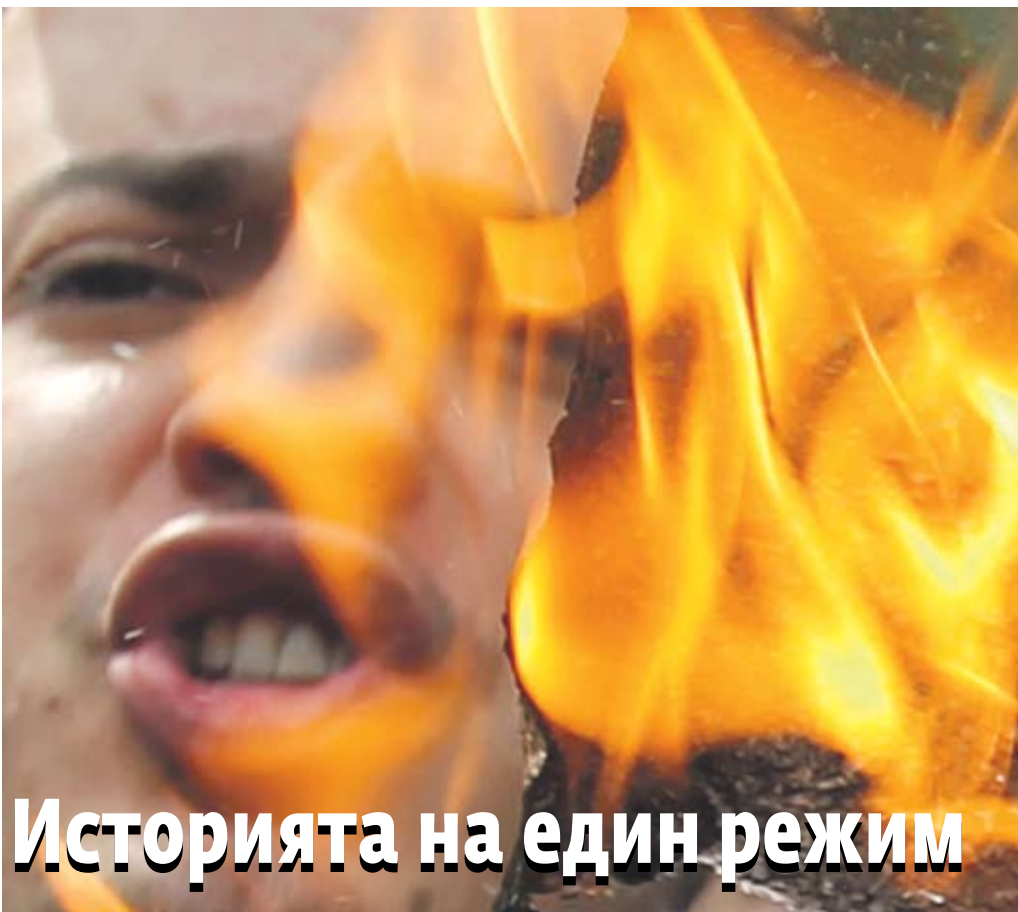
БНТ

ON AIR

DarikFinance.bg

Непознатата ситуация

Протестите и жертвите в Либия не са от няколко дни. Но информационното затъмнение и повърхностното отношение на медиите представят на света малка част от трагедията

Историята на един режим

Автор на първия български блог за Близкия изток и Северна Африка. Публикува текстове и в българското издание на Foreign Policy, както и в международния сайт за анализи Global Voices. Понастоящем е председател на Форума за арабска култура.

Руслан Траг
специално за 6. Пари

1969 г.

Монархията в Либия е свалена с военен преврат и начело на страната застава 27-годишният по това време капитан Муамар Кадафи.

1986 г.

Либия е обвинена за бомбен взрив в берлинска дискотека, която се посещава от американски войници. В отговор на това самолети на САЩ бомбардират Либия.

1988 г.

Поставена от ливийци бомба в самолет на Pan Am избухва над шотландския град Локърби и отнема живота на 270 души, основно американци.

1999 г.

В опит да подобри отношенията си със Запада Кадафи предава гвамата ливийци, извършили атентата над Локърби.

2001 г.

Шотландски съд осъжда един от гвамата нападатели Абдел Басет ал Мезрахи на доживотен затвор, а другият обвиняем е оправдан.

2003 г.

За да си помогне да излезе от изолация, Либия признава, че е виновна за атентата над Локърби, и се съгласява да изплати по 10 млн. USD на роднините на всичките 270 жертви. Триполи се ангажира също да унищожи всички свои оръжия за масово поразяване.

Почти невъзможно е, пускайки телевизорите си, да не научим за ставащото в Либия. Сблъсъците между протестиращите граждани и властта са главна тема на всички новинарски агенции, включително и българските, макар и те да се включиха по-късно. Ужасяващият опит на полковник Муамар Кадафи да смаже бунта срещу своя режим е явно нарушение на човешките права и за това вече се говори все по-открито не само в района, но и в света. Как се стигна до тези протести? Защо властта използва дори самолети, за да унищожи протестите в страната?

Как се стигна до „Деня на гнева“

На 14 февруари протести заляха източния ливийски град Бенгази. В традиционно непокорното селище тогава беше задържан известният адвокат и защитник на човешките права Фатхи Тербил. Планираният за 17 февруари „Ден на гнева“ в Либия беше предизвикан по-рано именно заради неговия арест. От началото на протестите до днес са загинали над 370 души (според Human Rights Watch; а според главната болница в Триполи загиналите са 500!). Изключително трудно е да бъде определен точният брой, тъй като държавата налага ужасяваща цензура над медиите и комуникациите в Бенгази и Триполи.

Управляващият вече 42 години полковник Муамар Кадафи има за какво да се притеснява. Арестът на правозащитника Фатхи Тербил е ключовото събитие, което изкара хиляди по улиците на бунтовния град Бенгази. Адвокат Тербил представлява група от семейства, чиито синове са избити от ливийските власти през 1996 г. в

затвора „Абу Салим“. Тогава буквално за часове над 1200 души, враждебни на режима, са застреляни, а телата им изчезват. Според неправителствената правозащитна организация Human Rights Watch те са погребани в масов гроб, за който все още не се знае нищо. Минават няколко години, преди властите да уведомят семействата на убитите, а едва през 2004 г. ливийският лидер признава публично за клането в „Абу Салим“.

Тербил е работил заедно със семействата на жертвите,

които през последните няколко години отправят постоянни искания към властите да бъдат оповестени обстоятелствата около убийствата в затвора, както и да се съобщи местоположението на масовия гроб. След ареста на адвокат Тербил няколко семейства се събират пред полицейското управление в Бенгази с искане той да бъде освободен. Постепенно към тях се присъединяват над 2000 души, които нападат правителствените сгради в града.

Въпреки че Фатхи Тербил е освободен, тълпата отказва да се разпръсне и протестът се обръща в антиправителствена демонстрация. Същата вечер, на 14 февруари, арабската телевизия Al Jazeera се свързва с писателя Идрис ал Месмари, който успява да каже единствено, че полицията стреля по протестиращите, преди връзката да се разпадне. Часове по-късно се появяват първите съобщения в социалната мрежа Twitter, че

Месмари е задържан, защото е говорил с чужда медия.

Медиите и протестите

По време на протестите важна роля изиграват ливийците по света, които получават информация от Либия и я разпространяват чрез социалните мрежи в интернет. Така въпреки наложената на медиите цензура в YouTube се появяват видеоклипове от демонстрациите и сблъсъците с полицията.

В информационната сума-тоха Асошиейтед прес пуска репортаж, в който твърди, че протестиращите не са излезли срещу Муамар Кадафи, а срещу премиера Багдади ал Махмуди. Следва вълна от протести в Twitter и Facebook против липсата на професионализъм в отразяването на новините от Либия, както и срещу пренебрежението на чуждите медии към ставащото в Бенгази.

Макар че протестите в Либия започват още през 90-те години, медийното затъмне-

ние, което цари в страната от десетилетия, създаде впечатление, че хората протестират едва от няколко дни. Информационният вакуум, създаден от липсата на репортажи по проблема, довежда до грешно тълкуване на протестите, неинформираност относно ситуацията в Либия, както и до игнориране на социалните мрежи като средство на политическите активисти.

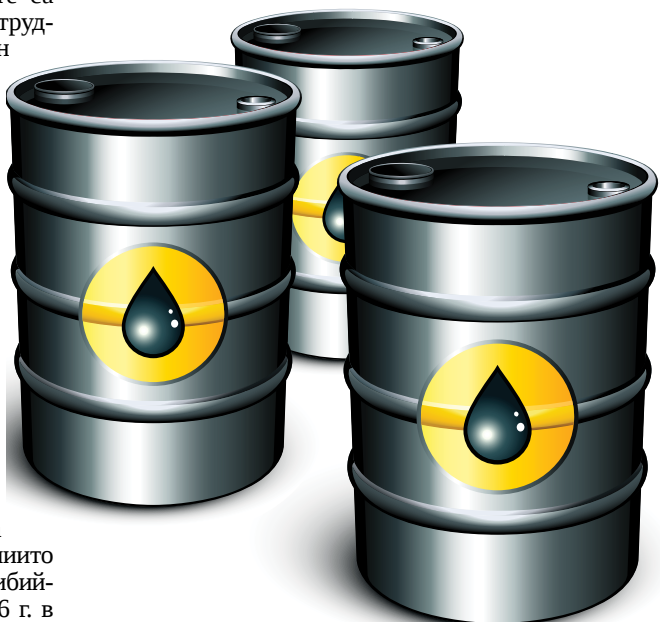
Наджла Абдурахман обясни за американското издание за международна политика Foreign Policy, че ливийците биха имали проблем с протестите поради липсата на план и организация. Създаде се впечатление, че световните медии не проявяват интерес към ливийските въпроси, освен ако за тях не говори харизматичният полковник Муамар Кадафи. Установеният режим е на власт от толкова дълго време, че целият информационен поток минава през ръцете на държавата, а световните агенции не се питат какво се

случва в самата Либия, още повече че европейски лидери имат сключени търговски и други договори с арабската страна.

Различната Либия

Липсата на организация е ключов момент в ливийските протести и ситуацията в страната е различна от тази в Тунис и Египет. Либия има сравнително малко население за огромната си площ (6 420 000 души на територия от 1 760 000 кв. км), а разстоянията между населените места са огромни. Само между двата най-големи града Триполи и Бенгази разстоянието е над 1000 км. Въпреки опасността отделните огнища на бунта да бъдат изолирани демонстрантите все пак успяват да обединят усилия между Бенгази и Триполи.

Друг важен фактор е населението на столицата. Макар и в Триполи да има висока степен на неудовлетворение, мнозина все още подкрепят Муамар Кадафи. Бенгази

1.8

▶ млн. барела петрол дневно се произвеждат в Либия

8

▶ процента се увеличи цената на суровината само за последния месец

107.07

▶ USD за барел са котировките на сорта Брент

2

▶ процента от световното производство са съсредоточени в африканската страна

96.08

▶ USD за барел достигна цената на американския петрол след поредното поскъпване заради ситуацията в Либия

13

▶ процента е поскъпнал европейският нефт за един месец

Страхът има мирис на петрол

Насилието в страната, която е най-големият износител на петрол в Африка, силно притеснява големи западни добивни компании

За разлика от други африкански страни почти целият добив на петрол и природен газ в Либия става на сушата. Това го прави доста по-изгоден, но пък, от друга страна, увеличава шансовете за политическа нестабилност, което виждаме през последните дни в арабската страна.

Либия ежедневно произвежда 1.8 млн. барела нефт (около 5.5 пъти по-малко от Саудитска Арабия). Производството може да се раздели на две части, определящи до голяма степен и политическата система в страната. Първата обхваща областта около столицата Триполи, т. е. главно западната част на държавата. Вторият басейн за добив на петрол е на изток, около Бенгази. Между двата града има над 1000 км разстояние, запълнено главно от пустиня. На практика Либия бива разделена на две политически фракции, два енергийни басейна. Най-малко в икономически аспект семената на раздора вече са посетили, а за това немалка заслуга има и Муамар Кадафи. Ако заплахата за гражданска война, за която предупреди в своето изявление неговият син Сейф ал Ислам, стане реалност, всяка страна в конфликта ще има свои източници, за да противодейства на другата. Все още няма опасност от цялостно спиране на добива

на петрол, но политическата нестабилност накара голяма част от петролните компании да евакуират своите служители.

Именно подобни екипи са от решаващо значение за Либия. Страната, съставена от 6.5 млн. души, така и не успя да предостави собствени инженерни кадри, с които да проучи и да развие залежите около Бенгази и Триполи. Само за едно деценонощие, от 21 до 22 февруари, наблюдаваме спад на добива със 100 хил. барела именно заради напускането на международните екипи от професионалисти. Със сигурност през следващите дни ще има още намаление на добива.

Политическата криза ще се отрази много на една от най-големите фирми, получили достъп до либийския петрол - италианската фирма ENI. Тази петролна компания има корени в местната индустрия още от 1959 г. и никога не се е наблюдавало понижение на работата в Либия, като само ENI добива над 250 хил. барела на ден, което я нарежда сред големите имена в бранша.

Въпреки че независима проверка на репресиите в Либия е невъзможна засега, защитници на човешките права извън страната смятат, че стотици демонстранти са били убити от сили, лоялни на Муамар Кадафи. „Това положение изглежда по-скоро като малка гражданска война за разлика от протестите, които видяхме в Египет, Тунис и Бахрейн“, твърдят анализаторите на Deutsche Bank Джим Рийд и Колин Тан. „Либия е най-голе-

мият износител на петрол в Африка и девети по големина в света, така че политическите размирици разбираемо предизвикват загриженост по отношение на производствените обеми и цени.“

Скокът в цените на петрола е особено тревожен, защото това може да задълбочи икономическата криза. Американският петрол също достигна високи цени, но САЩ заявиха, че биха могли да допълнят със свои запаси пазара, ако се стигне до ниски нива на добив. Засега това не се налага, тъй като положението не е критично. Загубите на големи компании като ENI са поносими, но това е моментно положение. След протестите в Египет, Тунис и Йемен всички показатели скочиха, което неминуемо ще повлияе сурово на възстановяващите се от икономически рецесии страни. Ситуацията в Либия е особено сложна заради големи залози на западни компании, които биха изгубили милиарди, ако военното положение се запази през следващата седмица.

Това се смята за една от причините световната общност да мълчи по отношение на протестите в Либия. Икономическите интереси на страни като САЩ, Италия, Китай, Франция и Германия са заложи на карта, ако бунтовниците завземат и Триполи, както стана с Бенгази. Падането на режима на Кадафи е вероятно една ужасяваща сюжетна линия за западните правителства, които не успяха да намерят алтернатива на договорите си с Джамахирията. **П**

2009 г

Ал Меграхи е освободен от затвора, след като му е поставена диагноза краен стадий на рак, и е посрещнат като герой в Либия.

16.02. 2011 г.

Започват протестите във втория по големина град в страната Бенгази.

19.02. 2011 г.

Интернет връзките в цялата страна са прекъснати.

20.02. 2011 г.

Протестите се пренасят в столицата Триполи. Синът на Кадафи - Сейф ал Ислам, обявява по телевизията, че баща му няма да предаде властта.

22.02. 2011 г.

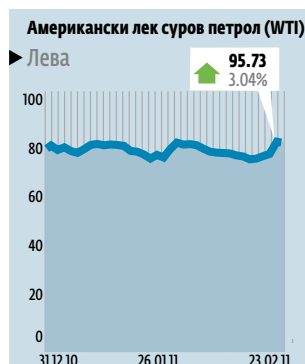
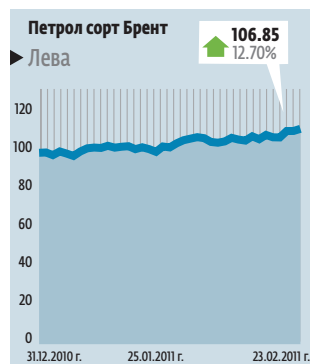
След неколкодневно отсъствие от телевизионните екрани и спекулации, че е напуснал страната, Муамар Кадафи прави официално изявление, че няма да напусне поста си и ще умре като мъченик в страната си.

от своя страна е бунтарски град още от началото на управлението на Кадафи. Така страната бива разцепена на две части - източна и западна. Южните части на Либия са съставени главно от племенни общности на берберите, които се използват от властта за спечелване на по-голяма популярност. Преминаването на най-голямото племе в Либия към опозицията беше голям удар за режима на Кадафи.

Важно е да се спомене и че властта използва африкански наемници, идващи главно от Чад, Мали и Мавритания, на които се плаща да убиват протестиращи. Готови да служат на Кадафи в замяна на скромни суми, те са използвани като наемници от десетилетия.

След началото на протестите на 14 февруари опозицията в източната част на Либия постепенно консолидира позициите си и състави по-общ план за действие. В момента под прицел е Триполи - крепостта на режима на Кадафи. Бунтовете на Зеления площад в столицата бяха сигурен знак, че става нещо сериозно, и властите затегнаха юмрука си над протестиращите. Събрали се за марш към резиденцията на Муамар Кадафи бяха ударени от армейски части, които използват и живи муниции. Сутринта на 21 февруари само за един ден бяха убити над 61 души и Зеленият площад беше оцветен в червено.

Свидетели описват улиците на Триполи като активна военна зона. В някои квартали на града, включително т. нар. Фашлум, протестиращите се опитват да блокират улиците с импровизирани

барикади. Сили, лоялни на полковник Кадафи, досега не са успели да преодолеят тези барикади.

Трагичното първо място

Изключително бързо бунтът в Либия се превърна в най-кръвавия от серията протести в арабския свят. Очевидци говорят за изгаряне на тела от полицията и заличаване на следи. При това положение, дори да бъдат допуснати международни медии, те едва ли ще успеят да заснемат пълния мащаб на трагедията.

Поради блокираните интернет и комуникации информацията от вътрешността на страната остава оскъдна и ограничена. Броят на жертвите от последните няколко дни е неизяснен. В контекста на тези събития голям брой либийски дипломати са напуснали постове си в знак на протест срещу кървавите репресии на Кадафи. Само през първите два дни посланиците на Либия в Индия, Китай, Малта, дори САЩ, отказаха да служат на Муамар Кадафи, като окачиха знамената на бунта - същото знаме, използвано от монархията, която бунтът на Кадафи сваля през 50-те години на XX век. **П**

Мълчанието на демократичните лидери

Но фона на събитията в Либия лидерите на свободния свят не изказват категорични позиции (подробности в текста по-долу). Ролята на Либия в световната търговия с петрол и бизнесите на големи западни компании в Джамахирията засега поражда по-голяма загриженост, отколкото положението на обикновените либийци (подробности на следващата страница).

Ужасно е да си помислим какво може да се случи първа в Либия. Всяка снимка на убити, всяка новина от бунтовете показва, че световната общност трябва задължително да реагира и да помогне в спирането на тази лудост. Не трябва да се заблуждаваме, че протестите в Либия са аналогични с тези в страни като Египет и Тунис или пък в други горещи точки по света. Кадафи има желанието и намерението да приложи всички възможни начини, за да унищожи опозицията в страната си - на всяка цена. Не можем да седим безучастни, ако наистина заставаме зад идеята за демократично и свободно общество. **П**

▶ 111 българи бяха евакуирани с два самолета вчера от Триполи

ЧИМКИ REUTERS

▶ Още по темата на стр. 10:

Франция първа гласно поиска санкции срещу режима на Муамар Кадафи

Франция първа гласно поиска санкции срещу режима на Муамар Кадафи

Западните страни заклеиха насилието срещу либийските граждани, но засега не са направили нищо конкретно

Френският президент Никола Саркози беше първият европейски политик, който наруши подозрителното мълчание на Запада за ситуацията в Либия и настоя Европейският съюз да наложи санкции срещу режима на Муамар Кадафи. „Продължаващите брутални и кървави репресии срещу цивилното либийско население са възмутителни“, каза Саркози. Той препоръча да се разгледа възможността за прекратяване на икономическите, търговските и финансовите връзки между ЕС и Либия и заяви, че „международната общност не може да остане наблюдател на тези масови нарушения на човешките права“.

Бавна реакция

От началото на протестите в североафриканската страна досега това, което западният свят направи, е да заклеят насилието в Либия и да призове правителството да спазва човешките права. Официалните власти обаче не споменават за санкции или намеса. Въпреки че въпросът за възможните реакции е бил обсъждан от Съвета по външните работи на ЕС в понеделник, очевидно не се е стигнало до обща позиция. Последната информация на сайта на Европейската служ-

ба за външна дейност е за приключилото посещение на върховния представител на ЕС по въпросите на външните работи Катрин Аштън в Египет. Вчера ЕС поиска независимо разследване на насилието в страната и подчерта, че действията на властите може да се окажат „престъпления срещу човечеството“.

За и против

Източници от Брюксел твърдят, че Италия, Малта и Кипър (които географски са най-близо до Либия) са единствените европейски държави, които се противопоставят на идеята за налагането на санкции срещу режима на Муамар Кадафи. Тази информация обаче беше опровергана от Малта. Според говорител на външното министерство всичките 25 страни от ЕС са против предложените от Германия и Финландия санкции. Сред обсъжданите идеи са били забрана за пътуване и замразяване на активите на либийския лидер и неговите приближени. Друг вариант е временно прекратяване на преговорите по търговското споразумение между ЕС и Либия, които започнаха през 2008 г. С вчерашното изказване на Никола Саркози към групата на поддръжниците на по-строгия подход към либийския режим се присъедини и Франция.

Отвъд океана

Подобна изчакаваща позиция заемат и САЩ. Правителството на Барак Обама раз-

► Френският президент Никола Саркози поиска прекратяване на икономическите, търговските и финансовите връзки между ЕС и Либия

СНИМКИ REUTERS

„Международната общност не може да остане наблюдател на тези масови нарушения на човешките права“

критикува кървавите сблъсъци между протестиращите и властите в Либия, но не обяви конкретни мерки срещу Триполи. Държавният секре-

тар Хилари Клинтън заяви, че либийското правителство е виновно за кръвопролитие, и го нарече „абсолютно неприемливо“. За главен приоритет на Вашингтон тя обяви „безопасността на американците“. Въпреки че не липсват призови от страна на американски политици за решителни санкции, засега правителството следва политиката „да съгласува“ следващите стъпки с други страни.

Интереси Внос-износ между Либия и Европа

► Основната част от износа на Либия е насочена към Европа, показват данни на Централното разузнавателно управление на САЩ от 2009 г. ► Около 38% от екс-

порта са били за Италия, 10% за Германия и по около 8% за Франция и Испания.

► По данни за същата година близо 19% от либийския внос са идвали от Италия. ► На второ място с по около 10% се нареждаат Китай, Германия и Турция. ► Делът на Франция е под 6%.

Гърция поднови стачките срещу мерките на правителството

Берлин намекна, че е възможно удължаване на помощния пакет за страната, но не и по-ниска лихва

Над 100 полета бяха отменени заради обявената за вчера 24-часова стачка в Гърция срещу антикризисните мерки на правителството. Около 35 хиляди души се събраха пред парламента, за да протестират срещу бюджетните съкращения. След като част от демонстрантите започнаха да хвърлят камъни, се стигна и до сблъсъци с полицията, която използва сълзотворен газ.

Протест

Заради стачката на работещите в държавния и частния сектор общественият транспорт беше блокиран, а много училища и болници работеха с намален капацитет. Голям брой магазини също останаха затворени. Това е първият масов протест в страната тази година срещу мерките на правителството за огра-

► Около 35 хиляди души се събраха на първите за тази година протести срещу антикризисните мерки в Гърция, стигна се и до сблъсъци с полицията

ничаване на бюджетния дефицит и преодоляване на дълговата криза. Сред тях са свиване на държавните разходи и увеличаване на някои данъци, както и по-

ниски пенсии и заплати в държавния сектор. Тези исквания залегнаха в договора, с който Европейският съюз и Международният валутен фонд миналата го-

дина отпуснаха спасително финансиране на Атина в размер на 110 млрд. EUR.

Няма да има промени

По-рано този месец меж-

дународните кредитори одобриха поредния транш от 15 млрд. EUR, но определиха по-високи цели за приходи от приватизация и настояха за повече структурни реформи. Въпреки че е много вероятно вълната от протести миналата година отново да се повтори, анализатори коментират, че това едва ли ще промени политиката на правителството на Георгиос Папандреу, което има мнозинство в парламента.

Удължаване на програмата

Междувременно от Берлин дойде сигнал, че Европейският съюз може да удължи срока на споразумението си с Гърция. Канцлерът Ангела Меркел обаче отново обвърза това с одобряването на плана за стабилизиране на еврото, предлаган от Германия и Франция под името „пакт за конкурентоспособност“, който ще се разглежда от европейските лидери в края на март.

„Обсъжда се дали да се удължи програмата за Гър-

ция“, каза Меркел след среща с Папандреу във вторник, като посочи, че все още няма решение по въпроса. Съгласуваният миналата година план е със срок от три години. В същото време аналогичната програма, която беше одобрена за Ирландия в края на 2010 г., е със срок от седем години.

Лихвата остава

Това изказване обаче не беше точно това, което Атина и Дъблин очакваха. В началото на седмицата гръцкият премиер призова лидерите на ЕС да разгледат възможността за по-ниски лихви по помощния пакет. В момента Гърция плаща около 5% по заема си. Подобни разговори миналата седмица проведе и ирландският опозиционен лидер и най-вероятен победител на утрешните парламентарни избори в страната Енда Кени. „Европа трябва да стане по-конкурентоспособна и задача на всички е да стабилизират еврото“, попари надеждите им Меркел. **П**

Решение Правим инвестиционна компания с Катар

България и Катар ще създават обща инвестиционна компания. Това предвижда меморандум между двете държави, който беше одобрен вчера от Народното събрание на второ четене.

В него ще участват “Национална компания индустриални зони” ЕАД и Катарската инвестиционна служба. Бъдещото смесено дружество ще има капитал най-малко 500 млн. USD, които ще бъдат внесени изцяло от катарската страна. Те ще бъдат инвестирани в селското стопанство, търговията с недвижими имоти, туризма, финансовия сектор и други

сектори, които представляват атрактивни инвестиционни възможности. Документът предвижда и възможности за създаване на съвместни предприятия в различни сфери на икономиката. Идеята за създаване на смесена компания за инвестиции беше обсъдена по време на визитата на министър Трайчо Трайков в Доха през март 2010 г.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

“МобилТел” отчете спад на печалбата и абонатите през 2010 г.

Телекомът е постигнал 124.1 млн. EUR оперативна печалба при 437.9 млн. EUR за цялата “Телеком Аустрия груп”

Печалбата и абонатите на “МобилТел” ЕАД намалява през 2010 г. Това стана ясно от обявените годишни резултати на “Телеком Аустрия груп”, част от която е българският мобилен оператор. Оперативната печалба на “МобилТел” се понижава с 16% до 124.1 млн. EUR.

Приходите на компанията намаляват с 8.2% в сравнение с 2009 г. до 564.5 млн. EUR. Клиентите на телекома също са се понижали и вече са 5.3 млн. Намаляването на абонатите е основно заради задължителната регистрация на предплатените SIM карти, която беше въведена у нас. През януари 2010 г. те бяха спрени. Новата система, която доведе до забавяне на сметките на абонатите, не била причинила отлив на клиенти, поясни главният изпълнителен директор на “МобилТел” Андреас Майерхофер.

Резултат Групата с двойно увеличение на нетните приходи

► Нетната печалба на “Телеком Аустрия груп”, част от която е “МобилТел” ЕАД, се е увеличила двойно на 195 млн. EUR. ► Оперативната печалба на групата е достигнала 437.9 млн. EUR при 124.1 млн. EUR само от българския телеком. За

Успехите

В същото време обаче телекомът е увеличил от 3.2 млн. на 3.4 млн. абонатите си на договор. “Това са най-важните клиенти. Те са 67% от абонатите ни в края на 2010 г.”, обясни Андреас Майерхофер.

Освен това от “МобилТел” отчетат двойно увеличение до 126 хил. при потребителите на мобилния бродбанд (мобилни широколентови услуги). Придобитите през миналата година компании “МегаЛан” и “Спектрум нет” са донесли още над 100 хил. клиенти.

Криза и планове

Според Андреас Майерхофер намаляването на приходите е заради кризата и свитото потребление у нас, намаляването на роуминга и голямата конкуренция. По-ниските цени и негативният ефект от регулаторните мерки водят до намаляване на средните приходи

първи път от 13 години насам групата отчита увеличение на клиентите на фиксирани услуги. ► “Резултатите показват ефективността от стратегията ни за предлагане на конвергентни услуги, която прилагаме на двата ни най-големи пазара – Австрия и България”, коментира главният изпълнителен директор на групата Ханес Крайтер.

от един абонат на 8.3 EUR през 2010 г. при 9.1 EUR през 2009 г.

През тази година телекомът ще предложи на българския пазар почти всички нови модели смартфони, нетбукове и ноутбукове, обявиха от дружеството. Компанията ще се стреми да увеличи и дела си при стационарната телефония. През 2011 г. “МобилТел” ще положи усилия да предложи пакетни услуги от мобилен, стационарен и IPTV. Дружеството ще инвестира 100 млн. EUR, като голяма част от тях ще бъде за развитие на оптични мрежи.

Стационарната телефония

След като ВАС отмени решението на КРС, с което регулаторът принуди “Вивакон” да свали цените за използване на мрежите ѝ от алтернативни оператори, от “МобилТел” може да информират Европейската комисия, че препоръката ѝ не е изпълнена. Тя вече може да задейства процедура. “Цената за мрежата на “Вивакон” е 8-10 пъти по-висока от средноевропейските”, каза Майерхофер.

Според него КРС не трябва непрекъснато да твърди, че има жалби заради преносимостта, защото 150 хил. души вече са си запазили номера, а са сменили своя оператор и жалбите не били много. 85% от заявките се обработват в рамките на 2 дни, допълниха от компанията.

► Намаляването на приходите е заради кризата и свитото потребление у нас, казва Андреас Майерхофер, главен изп. директор на “МобилТел” СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

За закрепостяването
Операторите инвестират милиони, за да представят на абонатите си нови мобилни устройства, и компаниите трябва да

се подсигурят, че клиентът ще остане техен поне за определен период от време”, обясни причините за подновяването на договорите Майерхофер.

Ако обаче има законово изискване автоматичното подновяване да бъде прекратено, компанията ще се съобрази.

Красимира Янева

От март всички фиксирани номера ще се избират с код

Трите национални телекома обявиха, че мрежите им имат техническата готовност да изпълнят нововъведението

От следващия месец всички фиксирани номера в дадено населено място ще се избират с префикс и кода на съответното място. Считано

от 0 ч на 10 март се въвежда т. нар. закрито номеронабиране, заради което жителите на София например ще трябва да набират 02 преди всеки номер, дори да се обаждат до същия град. Не се променят единствено номерата за спешни повиквания (150, 160, 166 и 112).

Причините

Промените настъпват след

указания от Комисията за регулиране на съобщенията, като така всички номера в България ще бъдат избирани по един и същ начин. От КРС посочиха улесняването на преносимостта и необходимостта от освобождаване на номера като основни причини за измененията. Според изискванията на комисията всички компании, предоставящи фиксирани

телефонни услуги, трябва да проведат информационна кампания сред своите клиенти, с която да предупредят абонатите си за предстоящите промени.

Реакция

Трите основни телекомуникационни оператора у нас казаха, че са се подготвили за промяната още преди време. От “Глобул” казаха, че кли-

ентите на тяхната фиксирана мрежа така или иначе избират с код, така че решението не ги засяга. От “МобилТел” изразиха подкрепата си за предвидените изменения, като също казаха, че и в момента прилагат този начин на избиране за фиксираната си телефония и промяната по никакъв начин няма да им се отрази негативно. Единствено от “Вивакон”

заявиха, че според тях забраната на досегашния начин на номеронабиране не е в интерес на потребителите и пазара, въпреки че в тяхната мрежа тази възможност е въведена още в края на миналата година. Според телекома с най-много фиксирани абонати това решение само ще затрудни допълнително потребителите.

Пламен Димитров

Банкери очакват пренасочване от депозити към рискови активи

За да се случи това обаче, икономиката трябва да влезе в режим на устойчиво развитие

Пренасочване на средства от депозити към фондове и други видове по-рискови активи заради ръста на пазарите и спрелия спад на икономиката. Това прогнозира изпълнителният директор на Райфайзенбанк България Момчил Андреев по време на представяне на четири нови взаимни фонда на управляващото дружество „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“.

По думите му това пренасочване на средства е сигнал, че нещата в икономиката се нормализират. На подобно мнение е и Левон Хампарцумян, главен изпълнителен директор на УниКредит Булбанк. Според него обаче има едно много важно условие, за да има пренасочване на пари от депозити към по-рискови инструменти, и това е, че трябва да има устойчиво растяща икономика. „Ключът е устойчиво растяща икономика и оптимизъм у инвеститорите и потребителите“, твърди Левон Хампарцумян.

Алтернативите

Според Момчил Андреев инвеститорите тепърва ще търсят алтернатива на депозитите и това ще доведе до засилване на интереса към взаимните фондове и други алтернативни инвестиционни инструменти. „В послед-

ните месеци лихвите по депозити паднаха и се отчита интерес към други инвестиции - злато, недвижимости и фондове“, коментира Момчил Андреев. По думите на Александър Леков, изпълнителен директор на управляващото дружество „Райфайзен Асет Мениджмънт“, в търсенето на алтернативни инвестиционни продукти играчите на финансовите пазари са започнали да пренасочват средства към фондове в акции. Според Леков това се дължи на възстановяването на големите икономики и отчетените ръстове от развитите капиталови пазари.

Нови фондове

В търсенето на нови възможности за инвестиции и очакванията за по-голям апетит към риск „Райфайзен Асет Мениджмънт“ обяви, че започва предлагането на четири нови договорни фонда на австрийското управляващо дружество „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“. Новите колективни инвестиционни схеми са „Райфайзен-Енергийни Акции“, „Райфайзен-Инфраструктурни-Акции“, „Райфайзен-Защита от инфлация-Фонд“ и „Райфайзен-Активни-Стоки (Commodities)“. Перспективата пред фондовете е свързана с все по-рас-

тящото потребление на енергия и суровини от Китай и Индия, с очакванията за огромни бюджети, които да се инвестират в инфраструктурни проекти. Александър Леков обяви стоковия фонд на дружеството като „черешката на тортата“. Според него колективната схема е интересна с непрекъснатия ръст на цената на суровините и стоките заради нарастващото население и бурното развитие на икономики като Китай. „Стоките са основно средство за защита от инфлация“, защита идеята на самия фонд Клаус Глазер, старши стратег „Инвестиции“ на „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“. Според него идеята не е фондът да инвестира спекулативно, а дългосрочно. „Портфейлът включва енергийни стоки, селскостопански продукти, благородни и индустриални метали“, добави Клаус Глазер. Той направи уточнението, че мениджърите на фонда не търгуват със злато или петрол, а инвестират в акции на компании от бранша. „Над 10% от собственостите на фирми и хора със свободни професии са наши клиенти. Тези хора се насочват към акции, облигации и суровини“, добави Момчил Андреев.

Атанас Христов

► Растящото потребление на енергия и суровини е накарало анализаторите на австрийски взаимни фондове, които инвестират в тези пазари

2010 г. беше годината, в която макроикономическите показатели на развитите икономики се стабилизираха не без помощта на мерките от централните банки. Капиталовите пазари с изключение на Китай приключиха с ръстове. Инвеститорите започнаха да обмислят риска си и да се пренасочат към фондове в акции или към акции

Александър Леков, изпълнителен директор на „Райфайзен Асет Мениджмънт“

Мнение

Ще се пренасочат средства от депозити към други инвестиции

Анализът на увеличението на депозитите в банките през миналата година показва, че 1/3 от ръста е заради начислени лихви, но останалите 2/3 са нови свежи спестени пари. Веднъж високите лихви помогнаха да се спестява в депозити, а хората свиха разходите в кризата и спестяваха чрез влогове. Очакваме да се пренасочат средства към фондове и друг вид активи заради ръста на пазарите и спрелия спад на икономиката. Това пренасочване на средства е сигнал, че нещата в икономиката се норма-

Момчил Андреев, изпълнителен директор на Райфайзенбанк България

Хората у нас спестяват в депозити и по-консервативни продукти, а не по-англосаксонския модел на вложение в акции и по-рискови инструменти

лизират. През 2009 г. почти нямаше търсене на инвестиционни кредити, но втората половина на 2010 г. фирмите отново започнаха да правят дългосрочни планове и да теглят инвестиционни кредити.

Инвеститорите в България имат традиция, подобна на Австрия и Германия. Никога инвестициите в акции не са били определящи. Хората у нас спестяват в депозити и по-консервативни продукти, а не по-англосаксонския модел на вложение в акции и по-рискови инструмен-

на средства ви

Скандинавската „Райфайзен Кепитъл Мениджмънт“ да разработят
СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

от банковите иниции

ти. Сумите във фондовете нарастват трайно и очакваме в перспектива относителният дял на фондовата индустрия да се повишава. Прогнозите ни са, че институционални инвеститори ще се включат в новите фондове, които предлагаме.

Мислим, че моментът да започнем предлагането им е избран добре, защото в последните месеци лихвите по депозити паднаха и се отчита интерес към други инвестиции - злато, недвижимости и фондове. Над 10% от собствени-

ците на фирми и хора със свободни професии са наши клиенти. Тези хора се насочват към акции, облигации и суровини. Четирите фонда са насочени към енергийни компании, суровини, инфраструктура и защита от инфлация и допълват портфолиото ни. „Райфайзен Асет Мениджмънт“ управлява над 200 млн. лв., като инвеститори във фондовете ни са пенсионни компании, застрахователи, големи корпоративни клиенти, които за определен период имат свободни средства и ги инвестират във фондове. **П**

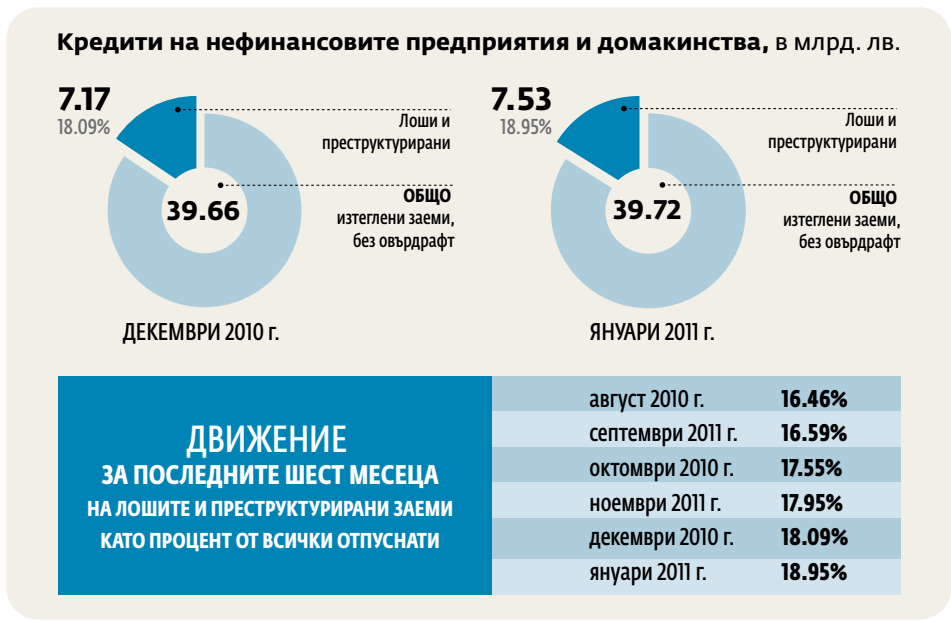
Лошите кредити продължават да се увеличават и през 2011 г.

Делът на необслужваните заеми, тези с просрочие над 90 дни, в края на декември 2010 г. вече е 11.9%

Лошите кредити в портфейла на банковата система у нас продължават възходящото движение и през 2011 г., показват данните на Българската народна банка. В края на януари заемите, записани в графата „лоши и реструктурирани“, достигат 7.53 млрд. лв., или близо 19% от всички отпуснати кредити на домакинства и фирми без овърдрафт. За сравнение в края на 2010 г. тези заеми бяха 7.17 млрд. лв., или 18% от всички.

Растежът продължава

Според прессъобщение на централната банка процентът на необслужваните заеми (тези, които са с просрочие над 90 дни) в края на декември 2010 г. вече е 11.9% от отпуснатите кредити. В дела не се включват заемите към кредитни институции. В края на септември миналата година необслужваните кредити са били 10.6%. „Проблемът идва от факта, че ръстът в икономиката все още е много крехък и известно време ще живеем в икономика, която показва признаци на събуждане, но тези, които не са оцелели от кризата, ще продължат да изпитват трудности“, обясни тенденцията на

продължаващ ръст на лошите кредити Левон Хампарцумян, главен изпълнителен директор на УниКредит Булбанк. Той уточни, че пропадането е спряло, но стабилизирането е на много ниски нива. „В момента растежът се вижда само от статистиците. Хората не са го усетили по джоба си, фирмите не показват желание за нови инвестиции“, категоричен е шефът на УниКредит Булбанк. Това се показва и от данните на БНБ, според които само през миналия месец като „лоши и реструктурирани“ са записани нови 352.6 млн. лв. През декември заемите в тази графа се увеличиха с 62 млн. лв.

Обръщане на тренда
Банкери неведнъж са обяс-

нявали, че когато икономиката тръгне нагоре, тогава ще се обърне и тенденцията на ръст на лошите кредити в портфейлите на банките. Според тях процесът, който се наблюдава, е съвсем резонен и очакван. „За да започнат да се свиват лошите кредити в портфейлите, трябва да има устойчиво растяща икономика“, твърди Левон Хампарцумян. По думите му само устойчиво растяща среда за правене на бизнес от български и чужди инвеститори ще доведе до повишаване на потребителското доверие.

Спестяванията са повече
Според данните на централната банка депозитите на

неправителствения сектор в края на януари тази година са се повишили с 9.2% на годишна база. Влоговете достигат 43.56 млрд. лв., което е 59.1% от брутния вътрешен продукт. Според банкери в условията на криза е нормално депозитите да се увеличават, тъй като те са консервативен инструмент за инвестиции. Влоговете на нефинансовите предприятия в края на януари 2011 г. достигат 12.4 млрд. лв., което е повишение от 6.7% спрямо съпоставимия период от миналата година. Далеч повече са спестили домакинствата, чиито депозити в края на миналия месец са 27.5 млрд. лв., което е 11.7% повишение на годишна база.

Атанас Христов

Коментар

Устойчиво растяща икономика ще доведе до свиване на лошите кредити

Проблемът е, че ръстът в икономиката все още е много крехък, а процесите в нея са инерционни. Още известно време ще живеем в икономика, която показва признаци на събуждане, но тези, които не са оцелели от кризата, ще продължат да изпитват трудности. Въпросът е, че няма ясни признаци за това. Спряхме да пропадаме, но сме се стабилизирали на много ниски нива. Растежът от 4-5-6%, с който бяхме свикнали преди кризата, не се вижда на хоризонта. Предприемчивостта на българина и подобряването на средата за правене на бизнес ще доведат до истински растеж на икономиката, нови инвестиции и в крайна сметка подобряване на кредитните портфейли на банките.

За да започнат да се свиват лошите кредити в портфейлите, трябва да има устойчи-

Левон Хампарцумян,
главен изпълнителен директор на УниКредит Булбанк

” В момента растежът се вижда само от статистиците. Хората не са го усетили по джоба си, фирмите не показват желание за нови инвестиции

во растяща икономика. В момента растежът се вижда само от статистиците. Хората не са го усетили по джоба си, фирмите не показват желание за нови инвестиции. Сега е първата нормална криза в България. Само устойчиво растяща среда за правене на бизнес от български и чужди инвеститори би довела до повишаване на потребителското доверие. Тези два компонента още не ги виждаме. Пренасочване на пари от депозити към по-

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

рискови инструменти ще дойде в момента, в който имаме устойчиво растяща икономика. Тогава инструментите, различни от депозити, ще станат по-атрактивни. Българската фондова борса няма критична маса, за да е достатъчно интересна. За да има добре развита фондова борса у нас, тя трябва да е консолидирана. Всеки пазар в региона е достатъчно малък, за да е атрактивен сам. Депозитът се оказа изключително устойчив

на кризисни явления инструмент. Големите загуби дойдоха в по-развития свят от продукти, базирани на акции. В по-дълъг период от време тези загуби биха се компенсирани, но дори културата на инвестиране у нас е да се инвестира в по-прости инструменти като депозитите. Промяната може да отнеме много време. Ключът са устойчиво растяща икономика и оптимизъм у инвеститорите и потребителите. **П**

Износът на вино се е повишил през миналата година

Българското вино държи по-добри цени на руския пазар от европейските вина

Промисленото производство на бели и червени вина у нас леко намалява, но износът им расте. Това каза Георги Костов, заместник-министър на земеделието и храните, по време на вчерашната пресконференция по повод откриването на изложба „Винария 2011“ в Пловдивския панаир. По данни на министерството през 2009 г. страната ни е изнесла 53 млн. литра вино, а през 2010 г. 57 млн. литра. Основният ни потребител е Русия, където износът се увеличава от 25 млн. литра през 2009 г. на 32 млн. литра през миналата година.

Конкурентни цени
По данни на проф. Пламен Моллов, председател на Националната лозаро-винарска камара, средните износни цени за Русия са около 65-70 евроцента за литър, а средните цени на целия ни износ са около 85 евроцента на литър. Проучванията на нашите експерти показват, че дори страни износителки като Франция, Италия и Испания не успяват да продадат вината си

за цени над 55 евроцента на литър, така че нашата цена е добра, каза заместник-министър Костов. Той обаче предупреди за силна конкуренция на вина от Южна Америка. „Всяка седмица на пристанище Пирея пристига по един танкер наливно чилийско вино с цена 38-45 евроцента и то е предназначено за Балканите“, каза Костов.

По-малко грозде
Според изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по лозата и виното Красимир Коев през последните две години се наблюдава тревожна тенденция в производството и изкупуването на винено грозде. През 2010 г. промишлените винопроизводители са закупили 146 000 тона грозде, а година по-рано те са били 182 000 тона. „Разбира се, много винопроизводители започнаха да създават собствени лозя, но половината от произведеното грозде на практика отива в сивия сектор“, каза той.

Михаил Ванчев

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Изложение „Винария 2011“
▶ През тази година на изложба „Винария“ се показват не само вина, но и храни, технологии и машини за тяхното производство. На националните

геустации са отличени 463 проби, част от които са взети от търговската мрежа, но около 90 на сто са предоставени от производителите без гаранции, че ще бъдат продадени точно в този вид.
▶ Наградите „Златен

ритон“ са 6. Общо 4 са „технологични“, тоест са за проби вино, предоставени от компаниите, без да има гаранции, че в този вид те ще бъдат продадени в търговската мрежа. 2 „Златни ритона“ са за вина, които се продават в търговската

мрежа. Наградите „Златен ритон“ се дават на вина, получили над 85 точки (от 100 възможни) на националните геустации, но на пресконференцията не беше оповестено как точно са оценени тазгодишните най-добри вина.

Имитация на камини донесе близо 70 хил. лв. глоба за „Складова техника“

„Прити 95“ претендира за загуби от около 30 хил. лв. годишно

Спор за три модела камини донесе санкция от близо 70 хил. лв. за „Складова техника“ АД. Глобата беше наложена от Комисията за защита на конкуренцията след жалба от „Прити 95“ ООД заради имитация на отоплителните уреди. КЗК е установила, че в камините на „Складова техника“ АД има висока степен на сходство

в различните елементи на дизайна и цялостния облик с уредите, които произвежда лясковската „Прити 95“. „При определяне на санкцията комисията е взела под внимание продължителността на нарушението от 2 години, високата степен на заблуда и икономическото състояние на ответното дружество“, се казва в становището на КЗК.

Без коментар
„Преди да получим решението, няма да коментираме“, каза изпълнителният дирек-

тор на „Складова техника“ Иван Стоянов. По думите му в един и същ отоплителен уред е много относително да се каже какви точно са приликите, още повече когато става дума за голяма продуктова гама. „Загубите ни от имита-

цията на наши продукти на по-ниски цени са за около 30 хил. лв. годишно“, контрира управителят на „Прити 95“ ООД Александър Геранлиев. По думите му проблемите с имитацията между двете компании са от доста години, но едва за последните 2 годи-

ни от „Прити 95“ са успели да я докажат.

Санкция
Освен за трите модела камини двете компании спорят и за използването на марката Standart при производството на отоплителни уреди. В края

на септември 2010 г. „Складова техника“ има печалба 401 хил. лв. спрямо отчетените 238 хил. лв. година по-рано. Приходите от продажби на компанията са 11.2 млн. лв. спрямо малко под 10 млн. лв. за 2009 г.

Мирослав Иванов

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

У нас се купува евтиното

Не сме видели решението все още и няма да го коментирам, претенциите са за прилика в моделите. Това обаче е нещо много относително. Продаваме основно навън - около 94% от пазара е за Европа и бившите съветски републики. Продължаваме партнирането с „Дипломат“ за някои марки, но вътрешният пазар е много свит - у нас се купува евтиното. В последните години контролът над уредите е засилен, но има сериозен пробив при проверките над чуждите уреди. Там контро-

Иван Стоянов, изпълнителен директор на „Складова техника“

„Ще коментираме решението, след като го получим“

лът е труден. Очаквам подобри резултати през 2011 г., защото през миналата година върнахме малко от спада спрямо 2009 г., но все още сме далече от тогавашните нива. ■

Загубите ни са значителни

Загубите ни са около 30 хил. лв. на година. Като се сложи срок от 5 години назад, сумата става наистина впечатляваща. Проблемите са свързани с няколко модела, както и с марката Standart. Около 60% от продукцията ни е за износ.

Пазарът на уреди на твърдо гориво е около 10 млн. лв. Голяма част от продажбите ни минават през малки дистрибутори в специализирани магазини, а малка част - през строителните

Александър Геранлиев, управител на „Прити 95“

„Около 60% от продукцията ни е за износ“

хипермаркети. Контролът у нас е слаб, може би КЗК е сред малкото работещи институции. ■

Google е изправен пред ново антимонополно разследване

Френска компания се жалва за втори път за претърпени загуби от действията на доминиращата интернет търсачка

Интернет гигантът Google може да бъде разследван за втори път от Европейската комисия поради подозрения в антимонополни действия. Това става, след като френска компания подаде иск, според който най-популярната интернет търсачка злоупотребява с доминиращото си пазарно положение. Разработчиците на специализирани програми за търсене на френски език 1plusV обвиняват Google в изкуствено избутване надолу на резултати, свързани с конкурентни компании, в своя алгоритъм за търсене. Корпорацията от Маунтин Вю също така приоритизира своя каталог с книги пред тези на конкуренцията, без визуално да го разделя от обикновените заявки за търсене. Първото оплакване от Google беше отправено от сайта за сравняване на цени Foundem и ejustice.fr, една от специализираните търсачки на 1plusV, насочена към законови документи. Жалбата, че Google не индексира справедливо резултатите от тези сайтове, беше подета от ЕК, продължава и в момента и може да доведе до глоба в размер на няколко милиона евро.

Отмъщението на Google
Сега френската компания твърди, че в знак на „отмъ-

щение” Google са премахнали връзките към хиляди уебсайтове с катастрофални последици откъм трафик и посещаемост за тези страници. Освен това Google са попречили на тези сайтове да използват тяхната услуга за онлайн реклами AdSense, което е довело и до финансови загуби. От Европейската комисия са заявили, че ще дадат на американската компания възможност да отговори

на обвиненията, преди да предприеме някакви действия. Google от своя страна изрази готовността си да работи с комисията и конкурентните фирми, за да обясни „различните части на своята работа”. Интернет корпорацията настоява, че за да се бори ефективно със спама в глобалната мрежа и за да направи резултатите от търсенето по-точни, постоянно нанася промени в своите алгоритми, кои-

то да доведат до внезапна промяна на позицията на определени сайтове в резултатите. Те препоръчаха на пострадалите компании да подобрят сайтовете си, за да се появяват на по-горни позиции при търсенето.

Предишни глоби
Компанията, която обработва над 1 млрд. заявки на ден, притежава около 80% от европейския пазар

на онлайн търсене според данни на изследователската компания comScore. Според европейското право фирми с доминираща пазарна позиция трябва да се отнасят лоялно към своите конкуренти и да ограничават продуктите и услугите, които вървят в пакет с основното им предложение. В знаково дело от 2007 г. европейски съд реши, че друга американска корпорация - Microsoft, неправомерно

80
► процента от европейския пазар на онлайн търсенето се притежават от Google, която обработва над 1 млрд. заявки на ден

1.06
► млрд. EUR глоба наложи Европейската комисия на производителя на микрочипове Intel през 2009 г. заради доминиращо положение

► Google препоръча на пострадалите компании да подобрят сайтовете си, за да се появяват на по-горни позиции при търсенето

е обвързала своя софтуер Media Player с доминиращата операционна система Windows, което вреди на европейските производители на аудио- и видеософтуер. Две години по-късно Европейската комисия наложи рекордна глоба в размер на 1.06 млрд. EUR на производителя на микрочипове Intel, след като констатира злоупотреба с доминиращо положение от страна на тази компания. **П**

Катар иска да инвестира в британски банки

Доха проявява интерес към държавни и частично национализирани трезори

Катар проявява интерес към покупката на дял в частично национализирани британски банки Royal Bank of Scotland (RBS) и Lloyds Banking Group. Това стана ясно по време на посещението на премиера Дейвид Камерън в столицата Доха.

Отворени за инвестиции
„Отворени сме за инвестиции в държавните или частично национализирани банки във Великобритания”, каза министър-председателят на Катар шейх Хамад бин Ясим ал Тани след среща с британския си колега. Той добави, че с Камерън са обсъдили няколко идеи, а преговорите

ще продължат между екипите им. Британското правителство планира да продаде 83% от RBS и 43% от Lloyds. Заявеният интерес от страна на Доха на практика може да стартира приватизационната процедура още догодина. Други финансови институции, в които правителството има дял, са Northern Rock и Bradford&Bingley.

Наесен
Въпросът с банковите инвестиции е бил повдигнат от катарската страна и не е присъствал в програмата на британската делегация, коментираха съветниците на Камерън. Според тях британският премиер смята, че приватизацията не бива да се обсъжда, преди да излезе докладът на независимата банкова комисия през есента. Едва след това правителството ще уточни параметрите на

процедурата. Според UKFI, която управлява държавното участие в трезорите, цените на акциите на RBS и Lloyds трябва да се стабилизират, преди да се мине към продажба.

Сериозни вложения
Катарският държавен инвестиционен фонд е един от най-големите инвеститори в света. Той има сериозни вложения в банковия сектор, като по време на финансовата криза наля 30 млрд. USD в няколко трезора, сред които швейцарската Credit Suisse и британската Barclays. Фондът притежава около една четвърт от акциите на веригата магазини Sainsbury's, а миналата година инвестиционната компания на катарската кралска фамилия купи емблематичния лондонски магазин Harrod's за 1.5 млрд. GBP. **П**

Книжен пазар

► Най-голямата верига книжарници в САЩ Barnes&Noble отчете рязък спад на финансовите резултати. Чистата печалба за тримесечието до края на януари е била 60.6 млн. USD, което е с 25% по-малко от регистрираните за същия период година по-рано 80.4 млн. USD. Напоследък компанията инвестира сериозно в четееца за електронни книги Nook, с който се опитва да намали гистанцията с пазарния първенец Amazon и неговото устройство Kindle. Според главния изпълнителен директор Уилям Линч намеренията са Barnes&Noble да стане лидер на бурно развиващия се пазар на дигитално съдържание

16 ПАЗАРИ

► Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Март	Април
Суров петрол	NYMEX	USD/б	93,57	98,26
Брент	ICE	USD/б	101,43	110,57
Газол	ICE	USD/т	878,5	874,25
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	3,89	3,89
Бензин 95	NYMEX	USD/т	900	-
Нафта	NYMEX	USD/т	865	-

► Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Март
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	293,58
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	270,46
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	225,45
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	4067,93
Kaiko		NYBOT	USD/m	3499,00
Kaife	Arabica	NYBOT	USD/m	6018,52
Соя	No.2	ICE	USD/m	482,80
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	725,60

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

► Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	9829,5	9454,25
Калай	LME	USD/т	32400	32250
Олово	LME	USD/т	2658	2676
Цинк	LME	USD/т	2545,5	2485
Алуминий	LME	USD/т	2532	2522,5
Никел	LME	USD/т	29030	29320
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2360	2330

► Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/тp.у.	1402,8	1403,45
Сребро	LME	USD/тp.у.	33,56	33,6
Платина	LME	USD/тp.у.	1847	1849,85
Паладий	LME	USD/тp.у.	859,25	862,25
Родий	LME	USD/тp.у.	2430	2430

Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 kg; 1 bu. царевица = 25.4016 kg; 1USD = 1 U.S. cent
1bu. обес = 15.4224 kg; 1 lb. = 0.4536 kg; 1 cwt = 50 kg; 1 gal. = 3.785 л; 1 MT = 1000 kg

Източник: Bloomberg

 Райфайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ Capital Management 	Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 22.02.2011 г.					Цена при обратна изкупуване
Фондове на Райфайзен Капиталманагге Гезелшафт м.б.Х. за дата 22.02.2011 г.								
Райфайзен-Европлюс-Облигации	консервативен	USD	11,81	11,75	11,69	11,66	11,52	11,52
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	82,53	82,13	81,73	81,33	80,13	80,13
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	104,48	103,98	103,47	102,96	101,44	101,44
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	806,02	802,10	798,19	794,28	782,54	782,54
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	194,90	193,97	193,04	192,12	185,62	185,62
Райфайзен-ГлобалниОсновни-Акции	високодоходен	EUR	87,86	87,44	87,01	86,59	84,48	84,48
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	170,85	170,03	169,21	168,39	164,28	164,28
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	335,65	334,06	332,46	330,86	319,67	319,67
Райфайзен-Еразия-Акции	високодоходен	EUR	198,30	197,36	196,41	195,47	188,86	188,86
Райфайзен-НововъзникващиПазари в Акции	високодоходен	EUR	245,25	244,08	242,91	241,74	233,57	233,57
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	96,72	96,25	95,79	95,33	92,11	92,11
Райфайзен-Енергийни-Акции	високодоходен	EUR	206,80	205,81	204,83	203,84	196,95	196,95
Райфайзен-Инфраструктурни-Акции	високодоходен	EUR	137,03	136,37	135,71	135,05	131,76	131,76
Райфайзен-Активни-Стоки	високодоходен	EUR	123,25	122,66	122,08	121,49	117,38	117,38
Райфайзен-Защита От Инфлация-Фонд	консервативен	EUR	126,12	125,51	124,90	124,29	122,45	122,45
Нетната стойност на акциите на дял е равна на цената на обратна изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg								

► Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ед./сп	ЦОМ	От началото на годината (не се анюализира)	Спагартно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. преру (анюализирана)	Начало на публ. преруване					
		за поръчки над 20000 лв	за поръчки от 2000 до 20000	за поръчки над 2000 лв	спед. преру над 2-та зод.	спед. преру над 2-та зод.							
Автора Капитал АД													
Автора капитал - балансиран	Смесен - балансиран	4.9278	4.9524	5.1249	4.9278	4.8292	-0.52%	14.67%	-20.45%	21.01.2008			
Автора капитал - словас commodity fund	фонд в акции	7.7109	7.7495	8.0193	7.7109	7.5567	2.00%	12.72%	15.14%	-8.07%	23.01.2008		
ДФ Автора Капитал Югоизточна Европа	фонд в акции	10.1969	10.3499	10.6048	0.0000	0.0000	0.16%	0.08%	1.22%	1.38%	23.09.2009		
Активна Асет Мениджмънт АД													
ДФ Активна Високодоходен	фонд в акции	2.4458			2.4458		9.28%	29.33%	-1.51%	-48.82%	12.11.2007		
ДФ Активна Балансиран	Смесен - балансиран	2.8639			2.8639		9.25%	25.87%	-2.23%	-42.21%	12.11.2007		
Астра Асет Мениджмънт АД													
ДФ Астра Кеш	Фонд на паричен пазар	11.5795		11.5737	11.5563	11.5679	11.5679	11.5737	0.89%	0.11%	6.66%	6.34%	06.10.2008
ДФ Астра Баланс	Смесен - балансиран	11.2391		11.1832	11.0714	11.1273	0.0000	10.87%	4.22%	4.86%	06.10.2008		
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	10.7683		10.7147	10.5540	10.6076	0.0000	6.64%	13.11%	5.17%	2.97%	06.10.2008	
БениМарк Асет Мениджмънт АД													
ДФ БениМарк Фонд 1 Акции и Облигации	Смесен - балансиран	14.6519			14.5068		7.06%	6.96%	8.09%	7.42%	14.12.2005		
ИД БениМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	9.1094			9.0192		12.99%	12.01%	9.63%	-1.59%	01.03.2006		
ДФ БениМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	4.3134			4.2707		-1.45%	13.66%	-24.17%	-16.67%	21.06.2006		
ДФ БениМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	8.4010			8.1563		4.50%	11.52%	4.32%	-6.93%	05.02.2008		
ДФ БениМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акции	11.5382			11.2021		2.37%	12.08%	5.58%	3.88%	05.02.2008		
БениМарк Фонд 6 Паричен	фонд на паричен пазар	12.3659			12.3659		0.79%	0.24%	7.56%	8.69%	03.06.2008		
Болкан Капитал Мениджмънт АД													
ДФ БОМ Балансиран Капитал	Смесен - балансиран	83.3263			83.0347		0.76%	1.12%	0.17%	-3.92%	20.11.2006		
ДФ Европа	фонд в акции	52.0330			51.7728		6.60%	1.88%	0.58%	-11.27%	20.11.2006		
ДФ Балкани	фонд в акции	64.5249			64.2023		-0.12%	4.58%	-10.53%	-10.46%	03.10.2007		
Варчев Мениджинг Компани ЕАД													
ДФ Варчев Високодоходен фонд	фонд в акции	106.0777			104.4983		7.96%	3.32%	2.86%	1.28%	04.01.2007		
ДФ Варчев Балансиран фонд	Смесен - балансиран	81.5838			80.3692		2.89%	2.20%	-2.12%	-5.77%	25.06.2007		
ДСК Управление на Активи АД													
ДФ ДСК Стандарт	фонд в облигации	1.34020			1.33752		1.15%	0.60%	5.92%	5.73%	01.12.2005		
ДФ ДСК Баланс	Смесен - балансиран	1.14221			1.13537		4.05%	3.97%	6.12%	2.51%	01.12.2005		
ДФ ДСК Растек	фонд в акции	0.83165			0.81930		7.77%	8.72%	6.85%	-3.82%	01.03.2006		
ДФ ДСК Имоти	Смесен - консервативен	0.76931			0.76471		1.88%	2.85%	5.18%	-8.54%	07.03.2008		
ДФ ДСК Евро Актив	Смесен - консервативен	1.06261			1.05943		0.56%	0.33%	2.92%	3.31%	07.05.2009		
Елана Фонд Мениджмънт АД													
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	Смесен - балансиран	104.5713			103.5307		4.72%	6.76%	0.09%	0.76%	07.12.2005		
ДФ Елана Балансиран Доларов Фонд	Смесен - балансиран	108.5168			107.4370		4.17%	5.92%	-2.10%	1.55%	06.03.2006		
ИД Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	90.3167			88.9721		6.72%	9.67%	-1.02%	-0.61%	20.06.2005		
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	Фонд на паричен пазар	126.1205			126.1205		1.13%	0.36%	8.24%	7.24%	31.10.2007		
ДФ Елана Долар Фонд	Смесен - балансиран	96.1017			95.7177		1.34%	1.89%	4.49%	-1.33%	01.02.2008		
ДФ Елана Еврофонд	Смесен - консервативен	109.0126		108.9037	108.5770	108.9037	0.86%	0.26%	5.84%	5.30%	01.07.2009		
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	101.8852		100.8764	99.8676	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	15.11.2010		
Златен Лев Капитал АД													
ИД Златен Лев	Смесен - балансиран	5.3478			5.3158		9.93%	8.38%	7.35%	5.71%	08.07.1999		
ДФ Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1.0845	1.0792	1.0765	1.0711		14.50%	14.65%	4.01%	4.20%	01.06.2009		
Капман Асет Мениджмънт АД													
ДФ Капман Фикс	Фонд на паричен пазар	10.0244			0.0000		N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2010		
ИД Капман Капитал	Смесен - балансиран	19.3796			19.2444		9.88%	7.83%	4.12%	10.91%	28.09.2004		
ДФ Капман Макс	фонд в акции	12.1779			12.0085		12.47%	10.01%	1.80%	4.02%	05.01.2006		
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД													
ИД Аванс Инвест	фонд в акции	1.1739			1.1566		3.17%	10.24%	-11.74%	1.43%	10.05.2004		
ДФ Аванс Източна Европа	фонд в акции	0.8774			0.8644		4.37%	17.26%	18.15%	-3.27%	04.10.2006		
Аванс IPO Фонд	фонд в акции	1.1007			1.0844		1.36%	9.55%	21.00%	2.53%	23.11.2007		
КД Инвешмънтс ЕАД													
ДФ КД Облигации България	фонд в облигации	132.3356		наг 100 000 лв.	132.1377		0.17%	3.14%	3.60%	5.92%	04.05.2006		
ИД КД Пеликан	Смесен - балансиран	15.1155		15.1155	14.9658		5.55%	8.11%	0.51%	2.79%	17.12.2004		
ДФ КД Акции България	фонд в акции	0.8025		0.7947	0.7868		4.29%	15.09%	6.96%	-4.86%	04.05.2006		
КТБ Асет Мениджмънт АД													
КТБ Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	854.2494			847.8585		4.10%	4.18%	7.91%	-5.57%	09.05.2008		
КТБ Фонд Акции	фонд в акции	765.1425			759.4182		3.92%	4.41%	6.49%	-9.22%	09.05.2008		
ОББ Асет Мениджмънт АД													
ДФ ОББ Платинум Облигации	фонд в облигации	11.6595			11.6595		1.02%	0.88%	6.06%	3.08%	30.01.2006		
ИД ОББ Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	133.8131			133.8131		7.33%	5.86%	11.87%	3.89%	30.01.2005		
ДФ ОББ Премиум Акции	фонд в акции	8.1597			8.1597		12.96%	11.36%	16.89%	-3.93%	30.01.2006		
ДФ ОББ Патримониум Земя	фонд в акции	10.8647			10.8647		4.42%	3.36%	7.65%	4.10%	30.01.2009		
Оверон Финанс АД													
ДФ Оверон ПРЕСТО	фонд в акции	7.8919			0.0000		N/A	N/A	N/A	N/A	25.06.2009		
ПФБК Асет Мениджмънт АД													
ДФ ПИБ-Авангард	за поръчки до 100 000 лв		за поръчки над 100 000 лв										
ДФ ПИБ-Клосик	фонд в акции	0.6105			0.6075		7.95%	9.47%	15.42%	-14.18%	19.11.2007		
Смесен - балансиран		0.7911			0.7883		3.78%	4.10%	5.66%	-7.04%	19.11.2007		
ДФ ПИБ-Гарант	Смесен - консервативен	1.0259			1.0244		1.71%	1.10%	5.92%	0.74%	19.11.2007		
Раймъйзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД													
ДФ Раймъйзен (България) Фонд Паричен Пазар	го 50 000 лв / 40000 USD	наг 50 000 лв / 40000 USD											
фонд на паричен пазар	1.2954		1.2935		1.2916		0.84%	0.11%	5.96%	5.34%	16.03.2006		
фонд в облигации	1.3138		1.3099		1.3060		0.62%	0.63%	5.61%	5.61%	16.03.2006		
Смесен - балансиран	0.9062		0.9026		0.8990		4.08%	3.17%	4.01%	-2.05%	16.03.2006		
фонд в акции	0.6822		0.6788		0.6754		6.85%	1.62%	-7.54%	-7.54%	16.03.2006		
Смесен - балансиран	0.7772		0.7681		0.7650		6.92%	4.82%	0.23%	-8.33%	11.02.2008		
фонд на паричен пазар													
Свободен период от 23.02.2011 до 4.03.2011	0.0000		0.0000	0.0000			N/A	N/A	N/A	N/A			
Лимитиран период от 25.11.2010 до 22.02.2011	1.0567		1.0556	1.0028			0.75%	0.16%	5.28%	5.07%			
Сентинел Асет Мениджмънт АД													
Договорен фонд Сентинел - Ралид	Фонд на паричен пазар	1.1984			1.1984		0.60%	0.15%	3.96%	3.76%	15.11.2005		
Договорен фонд Сентинел - Пинисипал	Смесен - балансиран	1.0655				наг 90 дни	2.03%	3.18%	5.02%	1.01%	12.09.2005		
Стандарт Асет Мениджмънт АД													
ДФ Стандарт Инв. Балансиран Фонд	Смесен - балансиран	8.2995			8.2995		7.32%	9.09%	0.62%	-3.67%	01.03.2006		
ДФ Стандарт Инв. Високодоходен Фонд	фонд в акции	7.1232			7.1232		8.08%	9.43%	0.98%	-6.58%	01.03.2006		
ДФ Стандарт Инв. Международен Фонд	фонд в акции	2.9501			2.9501		-1.55%	12.69%	4.54%	-26.93%	05.04.2007		
ДФ Стандарт Инв. Консервативен Фонд	Смесен - консервативен	10.5717			10.5717		0.14%	1.78%	2.65%	2.56%	12.12.2008		
Статус Капитал АД													
Статус Нови Акции	клас А за поръчки до 200000 лв	клас А за поръчки над 200000 до 300000	клас А за поръчки над 300000	клас В	Клас А	Клас В при изпътнена инв. схема	Клас В при префрматена инв. схема						
Статус Нови Акции	фонд в акции	0.7698	0.7660	0.7641	0.7584	0.7584	0.7622	0.7432	0.09%	11.40%	-0.77%	-5.64%	22.05.2006
Статус Финанси	фонд в акции	0.4479	0.4457	0.4413	0.4413	0.4435	0.4435	0.4325	5.73%	13.55%	4.03%	-19.29%	02.05.2007
ДФ Статус Глобал ЕТС	за поръчки до 250 000 евро	за поръчки над 250 000 евро											
фонд в акции	109.7081	108.3603				107.5516			-5.50%	N/A	N/A	N/A	03.05.2010
Ти Би Ай Асет Мениджмънт ЕАД													
ИД Ти Би Ай Еврофонд	фонд в облигации	316.0894			315.1426		0.69%	3.52%	0.34%	6.42%	17.11.2003		
ДФ Ти Би Ай Комфорт		13.4068			13.1427		1.25%	3.43%	1.67%	5.54%	27.12.2005		
ДФ Ти Би Ай Хармония	Смесен - балансиран	12.3269			11.9643		2.32%	6.26%	1.15%	3.74%	27.12.2005		
ДФ Ти Би Ай Динамик	фонд в акции	9.1583			8.8889		4.13%	11.56%	6.52%	-1.99%	07.09.2005		
ДФ Ти Би Ай Скъровище	Смесен - балансиран	21.8889			21.8889		4.96%	5.14%	7.99%	2.71%	08.10.2007		
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД													
ЦКБ Лидер	фонд в акции	6.8645			6.8302		-1.22%	5.91%	3.29%	-9.59%	01.06.2007		
ЦКБ Актис	Смесен - балансиран	8.2709			8.2295		-1.76%	6.01%	3.37%	-4.96%	01.06.2007		
ЦКБ Гарант	фонд в облигации	11.9788			11.9489		0.95%	1.76%	9.42%	5.26%	04.09.2007		
Юг Маркет Фонд Мениджмънт АД													
ДФ Юг Маркет Максимум	фонд в акции	1.2870			1.2612		5.24%	5.63%	6.23%	5.85%	18.09.2006		
ДФ Юг Маркет Оптимум	Смесен - балансиран	1.1352			1.1238		4.27%	5.26%	7.87%	4.80%	10.06.2008		
Източник: BAYD (www.bayd.bg)													

Регионални индекси

Равнопретегленият индекс последва песимизма на БФБ

BGTR30: 354.64

↓ **-1.69%**

Румънският бенчмарк отчете силен ръст

BET: 5721.81

↑ **+1.70%**

Турският пазар беше сред най-зубещите

ISE100: 63131.68

↓ **-2.36%**

Резултат

“ДИТ Пропърти”

► “ДИТ Пропърти” АДСИЦ отчете 864 хил. лв. печалба за миналата година, показва неконсолидираният отчет на групеството. В края на 2009 г. групеството имаше 12 хил. лв. загуба. Общите приходи са 880 хил. лв., всички записани като “Положителни разлики от операции с финансови активи”.

Акция на геня

“САФ Магелан”

35.3%

► се повишиха акциите на “САФ Магелан” АД. По позицията на групеството минаха 400 лота на цена 2.30 лв. за акция

Световни индекси

Песимизмът завладя и бенчмарка на борсата в Токио

Nikkei225: 10579.10

↓ **-0.80%**

Силен спад за бовецкия индекс в Германия

DAX: 7208.14

↓ **-1.51%**

Червената вълна на пазара в САЩ продължи

S&P500: 1313.34

↓ **-0.16%**

Спаг

Мег

► Цената на мегта се понижи за трети пореден ден заради опасения, че напрежението в Африка и Близкия изток може да забави глобалното икономическо възстановяване. В Лондон мегта с доставка след три месеца заличи 0.6% от стойността си и се понижи до 9524 USD за тон

Стока на геня

Памук

1.9%

► загубиха фючърсите на памука с доставка през май и се понижиха до 9431.3 USD за тон. Преди това цената докосна 9400 USD за тон

Златото се задържа в подножието на върха

Политическата нестабилност в Близкия изток продължава да бута цената на петрола нагоре, което пренасочи инвестициите в посока към ценния метал

Цената на златото продължава да гравитира около най-високата си стойност след седем седмици постоянен ръст. Засилването на кризата в Либия, появила се веднага след тази в Египет и довела до съмнения за по-бърза инфлация, изстреля интереса към метала като алтернативна инвестиция. Засиленото търсене пък доведе до рязък скок на цените.

В гонене на рекорда
Златните фючърси за априлските доставки се увеличиха с 0.3% (3.60 USD) до 1 404.70 USD за тр. у. на борсата в Ню Йорк. От началото на политическата

криза в арабските страни цената на златото достигна рекордните 1 411.50 USD за тр. у. и се движи в тесни диапазони. На борсата в Лондон цената се покачи с 0.4% до 1404.08 USD.

След изказването на либийския лидер Муамар Кадафи, че „битката ще се води до последната капка кръв“, борсата веднага реагира и доларът загуби от позициите си спрямо еврото. Високата цена на петрола пък отблъсна инвеститорите като прекалено рискова суровина и те се насочиха към златото, чиято стойност в момента е с 2% по-ниска от рекордната, отчетена в историята на борсовите сделки.

Прогнози

MF Global подчертават, че цената на златото винаги е била свързана с геополитическите фактори и в момента се наблюдава тенденция на презапасяване с него, което допълнително

нагнетява положението. Индексът за 14-дневната сила на фючърсите на метала (барометър на нивото на продаваемост на дадена суровина) се покачи до 67.75, приближавайки се до ниво 70, което се определя от борсовите специалисти като границата, чието преминаване води до рязко срутване на цените.

Миналата година след засилването на притесненията за увеличаване на инфлационните нива цената на златото удари своя рекорд от 1432.50 USD за тр. у. на 7 декември и отчете 30% ръст за цялата година. Котировките на останалите ценни метали останаха сравнително спокойни през 2010 г., но сега се опитват да достигнат тези на златото. Среброто се повиши с 1.1% до 33.215 USD за тр. у. на борсата в Ню Йорк, но все още е далеч от рекорда, отчетен през 1980 г. - 50.35 USD.

Георги Панайотов

► Златните фючърси за априлските доставки се увеличиха с 0.3% (3.60 USD) до 1 404.70 USD за тр. у. на борсата в Ню Йорк

CHIMKI BLOOMBERG

Цената на пшеницата продължава да пада

► Опасенията за застои във възстановяването на глобалната икономика понижиха цената на хранителните стоки

Котировките на зърното се смъкнаха с 1.1% до 7.8475 USD за бушел

Пшеницата продължава да пада, а цената ѝ се доближи до нивата на най-големия колапс, достигнат от зърното през 2008 г.

Последваха я царевицата и оризът след спекулации, че протестите в Северна Африка ще ограничат търсенето им в региона, който до момента изкупува 32% от глобалните доставки.

Цената на пшеницата се смъкна с 1.1% (или 0.11 USD) до 7.8475 USD за

бушел след спада от 4.9% предния ден. За последните три сесии цената на зърното падна общо с 11%, най-ниската му стойност от достигнатата за мартенските заявки през 2008 г.

Пазарът се свива заради прогнозите, че доставки в региона ще спрат до

разрешаването на кризата или като мярка спрямо демонстриращите. Очаква се държавите от Северна Африка и Близкия изток да купят 39.3 млн. тона пшеница през тази година, което е 32% от световните доставки на храната по данни на земеделския департамент на САЩ. **П**

ОБЯВЛЕНИЕ
за провеждане на конкурс за наемане на обособена част от имот, включен в капитала на “УМБАЛ СВЕТИ ГЕОРГИ” ЕАД, гр. Пловдив

1. Предмет на конкурса: отдаване под наем на обособена част от недвижим имот, представляващ: Помещения от 250 кв.м., намиращи се от югоизточната страна на перпен блок на Хирургически клински, с адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 66 в поземлен имот № 84 по Кадастралната карта на кв.2, парк “Отдих и култура - юг” гр. Пловдив, парцел I – комплекс ВМИ. **2. Начална цена:** 1000 лева месечно, без ДДС. **3. Общи условия на конкурса:** 3.1. Начин на плащане на цената: в брой в касата на лечебното заведение до 10-то число на месеца, за който се отнася плащането; 3.2. Срок на договора за наем: до 3 години. 3.3. Размер и условия на депозита за участие: 5000 лева, вносими в касата на лечебното заведение, след представяне на документ за закупена документация. 3.4. Внесенят депозит за участие от неспечелилите кандидати се освобождава в 14-дневен срок от подаване на молба от участника с посочен начин за възстановяване на сумата. Депозитът на спечелилия участник се задържа, като се прихваща от стойността на наема; В случай, че в определения срок не бъде сключен договор за наем по вина на спечелилия участник, депозитът на този участник се задържа, а за спечелил се обявява следващия в класирането. **4. Специални условия на конкурса:** 4.1. Кандидатите следва да представят Техническо предложение, съдържащо Концепция за използване на обекта за медицински цели и Срок за реализация на предложения проект и пускане в експлоатация на обекта. 4.2. Кандидатите представят оферта, която включва предлагана цена, начин и условия на плащане на цената, като към офертата се прилага подписан проект на договор. 4.3. В офертата си кандидатите могат да предлагат по-благоприятни за наемодателя условия от посочените в проекта на договор за наем. 4.4. В зависимост от предназначението на предлагания за създаване обект, наемната цена не може да бъде по-ниска от посочената в т. 2. **5. Изисквания към кандидатите:** да извършват дейност, надлежно регистрирана пред съответните компетентни органи (търговски регистър, окръжен съд и т.н.); да не са длъжници по договор с лечебното заведение; да не владеят и да не държат собственост на лечебното заведение без правно основание. **6. Място и срок за закупуване на тръжната документация:** всеки ден от 09.00 часа до 12.00 часа до 15-ия ден след публикуване на обявата във в. “ПАРИ”, в касата на лечебното заведение на адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66 и след заплащане на нейната цена. Ако е 15-ия ден е неработен - срокът за закупуване на документацията за участие изтича в първия работен ден. Цената на конкурсната документация е 240 /двеста и четиридесет/ лева с ДДС, които следва предварително да се внесат в касата на групеството. **7. Оглед на обекта:** всеки ден от 09.00 часа срещу представен

документ за закупена документация. Желеещите да извършат оглед следва да се събержат с Рангел Христов на тел. 032/602849. На лицата, направили оглед се съставя удостоверение за извършен оглед на обекта. **8. Място и срок за подаване на предложения за участие:** офертите се представят до 15.00 часа на 15-ия ден след публикуване на обявата за конкурса във вестника на адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66, УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД - Деловоство. **9. Място, ден и час за провеждане на конкурса:** в административния сектор, на втори етаж в сградата на УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД, гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66 от 15.00 часа на 15-ия ден след публикуване на обявата за конкурса в печата. Ако е 15-ия ден е неработен - конкурсът се провежда в същия час на първия работен ден. **10. Изчерпателен списък на документите, които следва да бъдат** 10.1. Заявление за участие по образец 10.2. Техническо (или инвестиционно) предложение, съдържащо: 10.2.1. Концепция за използване на обекта за медицински цели, която да включва:

- Техническа (или архитектурна) част, която да отговаря на изискванията на ЗУТ и ЗПЗ и подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане.
- Предложение за начин на ползване и/или предназначение на обекта в съответствие с изискванията на здравното законодателство, в частност – на Закона за лечебните заведения и Наредба №49/2010 г. на Министерството на здравеопазването.

10.2.2. Предлагана наемна цена, начин и условия на плащане; 10.2.3. Подписан проект на договор; 10.2.4. Други условия, които кандидатът предлага да се включат в проекта на договора; Документите по т.10.2.1 до т. 10.2.4. се поставят в отделен запечатан и непрозрачен плик с надпис „Техническо предложение“;

10.3. Копие от документа за съдебна или търговска регистрация; 10.4. Удостоверение за актуално състояние, издадено не по-рано от 30 дни преди датата на провеждане на конкурса /само за участници, които не са търговци или са търговци, но не са регистрирани или пререгистрирани в търговския регистър по ЗТР/; 10.5. Копие от регистрация по БУЛСТАТ, ако кандидатът няма ЕИК; 10.6. Декларация, че участникът не е длъжник по договор с УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД, гр. Пловдив, не владее или държи имот на лечебното заведение без правно основание – по образец; 10.7. Декларация за произход на средствата - по образец; 10.8. Декларация за съгласие с условията на проектния договор за наем; 10.9. Удостоверение за липсата на задължения към държавата, издадено не по-рано от един месец преди датата на провеждане на конкурса; 10.10. Удостоверение за извършен оглед на обекта; 10.11. Документ за внесен депозит за участие;

10.12. Документ за закупена документация за участие; 10.13. Нотариално заверено пълномощно в случай, че кандидатът се представлява от друго лице.

ДОЦ. Д-Р КАРЕН ДЖАМБАЗОВ Д.М
Изпълнителен директор на УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД, гр. Пловдив

18 КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ

ОБЯВЛЕНИЕ

за провеждане на търг за наемане на обособена част от имот, включен в капитала на “УМБАЛ СВЕТИ ГЕОРГИ” ЕАД, гр. Пловдив

1. Предмет на търга: отдаване под наем на обособени части от недвижим имот, представляващи следните обекти:Обект № 1: Обособена част от недвижим имот с площ 35 /трисесет и пет/ кв. м, както и сграда с площ 40 /четиридесет/ кв.м, намиращи се западно от База 2 на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, с адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 66 в УПИ № 84 по кадастралната карта на кв.2, парк “Отдих и култура - юз” гр. Пловдив, парцел I – комплекс ВМИ, предоставен със Заповед № РД-18-81/31.08.2000 г. на МЗ. **Предназначение на обекта:** за обществена или търговска дейност в съответствие с изискванията на Наредба №49/2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи на Министъра на здравеопазването; Обект № 2: Обособена част от недвижим имот с площ **231 /двеста тридесет и един/ кв. метра**, находящ се северно от Хранителен блок на База 2 на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, с адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 66 в УПИ № 84 по кадастралната карта на кв.2, парк “Отдих и култура - юз” гр. Пловдив, парцел I – комплекс ВМИ, предоставен със Заповед № РД-18-81/31.08.2000 г. на МЗ. **Предназначение на обекта:** за обществена или търговска дейност в съответствие с изискванията на Наредба №49/2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи на Министъра на здравеопазването;Обект № 3: Сграда с площ 720 /седемстотин и двadeset/ кв.м, находяща се северно от служебен паркинг на База 2 на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, с адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 66 в УПИ № 84 по кадастралната карта на кв.2, парк “Отдих и култура - юз” гр. Пловдив, парцел I – комплекс ВМИ, предоставен със Заповед № РД-18-81/31.08.2000 г. на МЗ. **Предназначение на обекта:** за обществена или търговска дейност в съответствие с изискванията на Наредба №49/2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи на Министъра на здравеопазването; не се разрешава разкриване на обекти, в областта на общественото хранене и дейности с използване на замърсители на околната среда.Обект № 4: Обособена част от недвижим имот с площ от 25.90 /двadesет и пет кvдвaртилни метра и деветдесет кvдвaртилни сантиметра/, намиращ се на партерния етаж от сградата на Хирургичния блок - База 2 на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, с адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 66 в УПИ № 84 по кадастралната карта на кв.2, парк “Отдих и култура - юз” гр. Пловдив, парцел I – комплекс ВМИ, предоставен със Заповед № РД-18-81/31.08.2000 г. на МЗ. **Предназначение на обекта:** за здравеопазване на обществена, нестопанска дейност или търговска дейност; не се разрешава разкриване на обекти, в областта на общественото хранене и дейности с използване на замърсители на околната среда.Обект № 5: Обособена част от недвижим имот с площ 11 /единадесет/ кв. м, в сектор „Ж“ на сградата на хирургичния блок - База 2 на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, с адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 66 в УПИ № 84 по кадастралната карта на кв.2, парк “Отдих и култура - юз” гр. Пловдив, парцел I – комплекс ВМИ, предоставен със Заповед № РД-18-81/31.08.2000 г. на МЗ. **Предназначение на обекта:** за офис за обществена, нестопанска дейност или търговска дейност на публично дружество или предприятие, в съответствие с изискванията на Наредба №49/2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи на Министъра на здравеопазването.Обект № 6: Обособена

част от недвижим имот с площ 6 /шест/ кв. м, находящ се в централно фоайе, непосредствено под стълбището към втори етаж, сградата на хирургичния блок - База 2 на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, с адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 66 в УПИ № 84 по кадастралната карта на кв.2, парк “Отдих и култура - юз” гр. Пловдив, парцел I – комплекс ВМИ, предоставен със Заповед № РД-18-81/31.08.2000 г. на МЗ. **Предназначение на обекта:** за продажба на вестници; **2. Начална цена и стъпка на наддаване:** Обект № 1: Начална цена: 300 лева, стъпка на наддаване: 10 леваОбект № 2: Начална цена: 200 лева, стъпка на наддаване: 10 леваОбект № 3: Начална цена: 1000 лева, стъпка на наддаване: 10 леваОбект № 4: Начална цена: 500 лева, стъпка на наддаване: 10 леваОбект № 5: Начална цена: 400 лева, стъпка на наддаване: 10 леваОбект № 6: Начална цена: 100 лева, стъпка на наддаване: 10 лева **3. Начин на плащане на цената:** в брой на касата на лечебното заведение до 10 – то число на месеца, за който се отнася плащането **4. Общи условия на търга:**4.1. Срок на договора за наем: до три години за обекти №1, №2, №4, №5 и №6 и до една година за обект №3. 4.2. Размер и условия на депозита за участие: За Обект № 1: 150 лева;За Обект № 2: 100 лева;За Обект № 3: 500 лева;За Обект № 4: 250 лева;За Обект № 5: 200 лева;За Обект № 6: 50 лева. Депозитът се внася в касата на лечебното заведение, след представяне на документ за закупена документация;4.3. Внесеният депозит за участие от неспечелилите кандидати се освобождава в 14-дневен срок от подаване на молба от участника с посочен начин за възстановяване на сумата. Депозитът на спечелилия участник се задържа, като се прихваща от стойността на наема; В случай, че в определения срок не бъде сключен договор за наем по вина на спечелилия участник, депозитът на този участник се задържа, а за спечелил се обявява следващия в класирането.4.4. Кандидатите представят оферта, която включва предлагана цена, начин и условия на плащане на цената, като към офертата се прилага подписан проект на договор за наем. **5. Изисквания към кандидатите:** да извършват дейност, регистрирана пред съответните компетентни органи (търговски регистър, окръжен съд и т.н.); да не са длъжници по договор с лечебно заведение; да не владеят и да не държат собственост на лечебното заведение без правно основание. **6. Място и срок за закупуване на тръжната документация** всеки ден от 09.00 часа до 12.00 часа до 15-ия ден след публикуване на обявата на кв.2 в “ПАРИ”, в касата на лечебното заведение на адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66 и след заплащане на нейната цена. Ако е 15-ия ден е неработен – срокът за закупуване на документацията за участие изтича в първия работен ден. Цената на тръжната документация е 120 (сто и двadesет) лева с ДДС, които следва преварително да се внесат в касата на дружеството. **7. Оглед на обекта всеки ден от 09.00 часа срещу представен документ за закупена документация.** Желаящите да извършат оглед следва да се свържат с Митко Узунов, тел. 032/602849. На лицата, направили оглед се съставя удостоверение за извършен оглед на обекта. **8. Място и срок за подаване на предложението за участие:** офертите се представят до 15.00 часа на 15-ия ден след публикуване на обявата за търга във вестника на адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66, УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД - Деловодство. **9. Място, ден, час и ред за провеждане на търга:** 9.1. Търгът се провежда от комисия, назначена със заповед на изпълнителния директор на дружеството.9.2. Участниците подават заявлението за участие в запечатан непрозрачен плик, надписан с името, адреса и телефона на участника и предмета на търга. В плика се поставят заявлението и приложените към него изискваеми документи и запечатан непрозрачен плик „Ценово предложение. Ценовата оферта се подписва от законния представител на кандидата или от изрично упълномощено от него лице. 9.3. Заседанието на комисията е закрито. В деня на провеждане на търга комисията регистрира участниците. След регистрация комисията презглежда заявленията по реда на тяхното постъпване и се запознава с редовността на подадените документи. В случай, че установи непълнота на представените документи или неспазване на изискванията, посочени в тръжната документация, комисията отстранява

от участие нередовния кандидат. Пликите с ценовите предложения на участниците с редовни документи се отварят и подписват от всеки член на комисията по търга. 9.4. Търгът може да се проведе и когато е подадено само едно заявление за участие. В случай че на търга се яви само един кандидат от подалите заявления за участие, търгът се отлага с два часа, а ако след този срок не се яви друг, кандидатът се обявява за спечелил по предложението от него цена, която не може да бъде по-ниска от началната тръжна цена. 9.5. Когато на търга не се яви кандидат, той се обявява за непроведен и се провежда повторно на същото място, в същия час и на същата дата от следващия месец след първото провеждане на търга. Търгът се провежда повторно, когато на първоначално обявения ден не се е явил кандидат, поради което търгът не се е провел. Когато на провеждания повторно търг се яви само един кандидат, той се обявява за спечелил при условие, че предложената от него цена не е по – ниска от началната обявена цена. Когато на търга, проведен повторно, се яви само един кандидат, той се обявява за спечелил по предложението от него цена, която не може да бъде по-ниска от началната тръжна цена.9.6. Класирането на участниците се извършва според размера на посочената цена. При предложена еднаква най-висока цена от победен участник търгът продължава между тях с явно наддаване, като наддаването започва от предложената цена и със стъпка на наддаване, определена съгласно т.III. 1. 9.7. Въз основа на резултатите от търга, Изпълнителят директор на дружеството сключва договор с класираният на първо място кандидат. В случай, че в определения срок спечелилият кандидат не сключи договор без наличието на уважителни причини за това, депозитът му се задържа, а за спечелил конкурса се определя класираният на второ място кандидат. **10. Изчерпателен списък на документите, които следва да бъдат**
10.1. Предлагана наемна цена, начин и условия на плащане;
10.2. Подписан проект на договор;
10.3. Други условия, които кандидатът предлага да се включат в проекта на договора;
10.4. Копие от документта за съдебна или търговска регистрация;
10.5. Удостоверение за актуално състояние, издадено не по-рано от 30 дни преди датата на провеждане на търга - само за участници, които не са търговци или са търговци, но не са регистрирани или пререгистрирани в търговския регистър по ЗТР;
10.6. Копие от регистрация по БУЛСТАТ, ако кандидатът няма ЕИК;
10.7. Декларация, че участникът не е длъжник по договор с УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД, гр. Пловдив, не владее или държи имот на лечебното заведение без правно основание – по образец;
10.8. Декларация за произход на средствата - по образец;
10.9. Декларация за съгласие с условията на проектодоговора за наем;
10.10. Удостоверение за липсата на задължения към държавата, издадено не по-рано от един месец преди датата на провеждане на конкурса;
10.11. Удостоверение за извършен оглед на обекта;
10.12. Документ за внесен депозит за участие;
10.13. Документ за закупена документация за участие;
10.14. Нотариално заверено пълномощно в случай, че кандидатът се представлява от друго.
* Ценовото предложение се поставя в непрозрачен запечатан плик с надпис „Ценово предложение“. Този плик заедно с документите по т. 10.2 до 10.14 се поставят в непрозрачен запечатан плик, върху който кандидатът следва да изпише името/наименованието си, ЕИК, седалище и адрес на управление и лицето, което го представява.

ДОЦ. Д-Р КАРЕН ДЖАМБАЗОВ, ДМ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ОБЯВЛЕНИЕ

за провеждане на търг за наемане на обособена част от имот, включен в капитала на “УМБАЛ СВЕТИ ГЕОРГИ” ЕАД, гр. Пловдив

1. Предмет на конкурса: отдаване под наем на обособена част от недвижим имот с площ 273 кв.м., находяща се северно от Централен вход на Хирургически клиника, с адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 66 в УПИ № 84 по кадастралната карта на кв.2, парк “Отдих и култура - юз” гр. Пловдив, парцел I – комплекс ВМИ, предоставен със Заповед № РД-18-81/31.08.2000 г. на Министерството на здравеопазването. **2. Начална цена:** 660 лева месечно, без ДДС. **3. Общи условия на конкурса:**3.1. Начин на плащане на цената: в брой в касата на лечебното заведение до 10-то число на месеца, за който се отнася плащането;3.2. Срок на договора за наем: до 3 години.3.3. Размер и условия на депозита за участие: 6000 (шест хиляди) лева, вносими в касата на лечебното заведение, след представяне на документи за закупена документация;3.4. Внесеният депозит за участие от неспечелилите кандидати се освобождава в 14-дневен срок от подаване на молба от участника с посочен начин за възстановяване на сумата. Депозитът на спечелилия участник се задържа, като се прихваща от стойността на наема; В случай, че в определения срок не бъде сключен договор за наем по вина на спечелилия участник, депозитът на този участник се задържа, а за спечелил се обявява следващия в класирането. **4. Специални условия на конкурса:** 4.1. Кандидатите следва да представят Техническо предложение, съдържащо Концепция за използване на обекта, съгласно Наредба № 49/18.10.2010г. и предназначение, обслужващо интересите на лечебното заведение.4.2. Кандидатите представят оферта, която включва предлагана цена, начин и условия на плащане на цената, като към офертата се прилага подписан проект на договор.4.3. В офертата си кандидатите могат да предлагат по-благоприятни за наемодателя условия от посочените в проекта на договор за наем. 4.4. В зависимост от предназначението на предлаганата за създаване обект, наемната цена не може да бъде по-ниска от посочената в т. 1. **5. Изисквания към кандидатите:** да извършват дейност, надлежно регистрирана пред съответните компетентни органи (търговски регистър, окръжен съд и т.н.); да не са длъжници по договор с лечебното заведение; да не владеят и да не държат собственост на лечебното заведение без правно основание. **6. Място и срок за закупуване на конкурсна документация:** всеки ден от 09.00 часа до 12.00 часа до 15-ия ден след публикуване на обявата във в. “ПАРИ”, в касата на лечебното заведение на адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66 и след заплащане на нейната цена. Ако е 15-ия ден е неработен – срокът за закупуване на документацията за участие изтича в първия работен ден. Цената на конкурсната документация е 240 /двеста и четиридесет/ лева с ДДС, които следва преварително да

се внесат в касата на дружеството. **7. Оглед на обекта:** всеки ден от 09.00 часа срещу представен документ за закупена документация. Желаящите да извършат оглед следва да се свържат с Рангел Христовоз на тел. 032/602849. На лицата, направили оглед се съставя удостоверение за извършен оглед на обекта. **8. Място и срок за подаване на предложението за участие:** офертите се представят до 15.00 часа на 15-ия ден след публикуване на обявата за конкурса във вестника на адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66, УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД - Деловодство. **9. Място, ден и час за провеждане на конкурса:** в административния сектор, на втори етаж в сградата на УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД, гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66 от 15.00 часа на 15-ия ден след публикуване на обявата за конкурса в печата. Ако е 15-ия ден е неработен – конкурсът се провежда в същия час на първия работен ден. **10. Изчерпателен списък на документите, които следва да бъдат** 10.1. Заявление за участие по образец; 10.2. Техническо (или инвестиционно) предложение, съдържащо:10.2.1. Концепция за използване на обекта за медицински цели, която да включва:
• Техническа (или архитектурна) част, която да отговаря на изискванията на ЗУТ и ЗПЗ и подзаконните нормативни актове по тяхното прилагане.
• Предложение за начин на ползване и/или предназначение на обекта в съответствие с изискванията на здравното законодателство, в частност – на Закона за лечебните заведения и Наредба №49/2010 г. на Министерството на здравеопазването.
10.2.2. Предлагана наемна цена, начин и условия на плащане;10.2.3. Подписан проект на договор;10.2.4. Други условия, които кандидатът предлага да се включат в проекта на договора; Документите по т.10.2.1. до т. 10.2.4. се поставят в отделен запечатан и непрозрачен плик с надпис „Техническо предложение“;10.3. Копие от документта за съдебна или търговска регистрация;
10.4. Удостоверение за актуално състояние, издадено не по-рано от 30 дни преди датата на провеждане на конкурса /само за участници, които не са търговци или са търговци, но не са регистрирани или пререгистрирани в търговския регистър по ЗТР;10.5. Копие от регистрация по БУЛСТАТ, ако кандидатът няма ЕИК;
10.6. Декларация, че участникът не е длъжник по договор с УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД, гр. Пловдив, не владее или държи имот на лечебното заведение без правно основание – по образец;10.7. Декларация за произход на средствата - по образец;10.8. Декларация за съгласие с условията на проектодоговора за наем;10.9. Удостоверение за липсата на задължения към държавата, издадено не по-рано от един месец преди датата на провеждане на конкурса;10.10. Удостоверение за извършен оглед на обекта;10.11. Документ за внесен депозит за участие;10.12. Документ за закупена документация за участие;10.13. Нотариално заверено пълномощно в случай, че кандидатът се представлява от друго.

ДОЦ. Д-Р КАРЕН ДЖАМБАЗОВ, ДМ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ОБЯВЛЕНИЕ

за провеждане на конкурс за наемане на обособена част от имот, включен в капитала на “УМБАЛ СВЕТИ ГЕОРГИ” ЕАД, гр. Пловдив

1. Предмет на конкурса: отдаване под наем на обособена част от недвижим имот, представляващ: Помещение от 45 кв. м /четиридесет кvдвaртилни метра/, находящо се на първи етаж от биша болнична кухня, с адрес: гр. Пловдив, бул. „Васил Априлов“ № 15А в УПИ II – Болница от кв. 368 – нoв по плана на гр. Пловдив, Хълм на младежта по действащия план на гр. Пловдив **2. Начална цена:** 200 (двеста лева) лева месечно, без ДДС. **3. Общи условия на конкурса:**3.1. Начин на плащане на цената: в брой в касата на лечебното заведение до 10-то число на месеца, за който се отнася плащането;3.2. Срок на договора за наем: до 3 години.3.3. Размер и условия на депозита за участие: 500 /петстотин/ лева, вносими в касата на лечебното заведение, след представяне на документ за закупена документация.3.4. Внесеният депозит за участие от неспечелилите кандидати се освобождава в 14-дневен срок от подаване на молба от участника с посочен начин за възстановяване на сумата. Депозитът на спечелилия участник се задържа, като се прихваща от стойността на наема; В случай, че в определения срок не бъде сключен договор за наем по вина на спечелилия участник, депозитът на този участник се задържа, а за спечелил се обявява следващия в класирането. **4. Специални условия на конкурса:** 4.1. Кандидатите следва да представят предложение, съдържащо Концепция за използване на обекта за медицински цели, свързани с упражняването на медицинска дейност/медицинска професия. 4.2. Кандидатите представят оферта, която включва предлагана цена, начин и условия на плащане на цената, като към офертата се прилага подписан проект на договор. 4.3. В офертата си кандидатите могат да предлагат по-благоприятни за наемодателя условия от посочените в проекта на договор за наем. 4.4. В зависимост от предназначението на предлаганата за създаване обект, наемната цена не може да бъде по-ниска от посочената в т. 2. **5. Изисквания към кандидатите:** да извършват дейност, надлежно регистрирана пред съответните компетентни органи (търговски регистър, окръжен съд и т.н.); да не са длъжници по договор с лечебното заведение; да не владеят и да не държат собственост на лечебното заведение без правно основание. **6. Място и срок за закупуване на тръжната документация:** всеки ден от 09.00 часа до 12.00 часа до 15-ия ден след публикуване на обявата във в. “ПАРИ”, в касата на лечебното заведение на адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66 и след заплащане на нейната цена. Ако е 15-ия ден е неработен – срокът за закупуване на документацията за участие изтича в първия работен ден. Цената на конкурсната документация е 240 /двеста и четиридесет/ лева с ДДС, които следва преварително да се внесат в касата на дружеството. **7. Оглед на обекта:** всеки ден от 09.00 часа срещу представен документ за закупена документация. Желаящите да извършат оглед следва да се свържат с Рангел Христовоз на тел. 032/602849. На лицата, направили оглед се съставя удостоверение за извършен оглед на обекта. **8. Място и срок за подаване на предложението за участие:** офертите се представят до 15.00 часа на 15-ия ден след публикуване на обявата за конкурса във вестника на адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66, УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД - Деловодство. **9. Място, ден и час за провеждане на конкурса:** в административния сектор, на втори етаж в сградата на УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД, гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66 от 15.00 часа на 15-ия ден след публикуване на обявата за конкурса в печата. Ако е 15-ия ден е неработен – конкурсът се провежда в същия час на първия работен ден. **10. Изчерпателен списък на документите, които следва да бъдат представени** 10.1. Заявление за участие по образец 10.2. Предложение, съдържащо:10.2.1. Концепция за използване на обекта за медицински цели, която да включва:
• Предложение за начин на ползване и/или предназначение на обекта в съответствие с изискванията на здравното законодателство, в частност – на Закона за лечебните заведения и Наредба №49/2010 г. на Министерството на здравеопазването.
10.2.2. Предлагана наемна цена, начин и условия на плащане;10.2.3. Подписан проект на договор;10.2.4. Други условия, които кандидатът предлага да се включат в проекта на договора; Документите по т.10.2.1 до т. 10.2.4. се поставят в отделен запечатан и непрозрачен плик с надпис „Предложение за изпълнение на договора“;10.3. Копие от документта за съдебна или търговска регистрация;10.4. Удостоверение за актуално състояние, издадено не по-рано от 30 дни преди датата на провеждане на конкурса /само за участници, които не са търговци или са търговци, но не са регистрирани или пререгистрирани в търговския регистър по ЗТР;10.5. Копие от регистрация по БУЛСТАТ, ако кандидатът няма ЕИК;10.6. Декларация, че участникът не е длъжник по договор с УМБАЛ “Свети Георги” ЕАД, гр. Пловдив, не владее или държи имот на лечебното заведение без правно основание – по образец;10.7. Декларация за произход на средствата - по образец;10.8. Декларация за съгласие с условията на проектодоговора за наем;10.9. Удостоверение за липсата на задължения към държавата, издадено не по-рано от един месец преди датата на провеждане на конкурса;10.10. Удостоверение за извършен оглед на обекта;10.11. Документ за внесен депозит за участие;10.12. Документ за закупена документация за участие;10.13. Нотариално заверено пълномощно в случай, че кандидатът се представлява от друго.
ДОЦ. Д-Р КАРЕН ДЖАМБАЗОВ Д.М
Изпълнителен директор на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив

О Б Щ И Н А - П Л Е В Е Н						
На основание Решения № 1186, № 1187, № 1189, № 1190, № 1191 и № 1192 от 27.01.2011 год. на Общински съвет – Плевен, обявява						
НОВИ ПУБЛИЧНИ ТЪРГОВЕ С ЯВНО НАДДАВАНЕ за продажба на следните общински имоти:						
№	ОБЕКТИ	Начална тръжна цена /лв./ без ДДС	Стъпка на наддаване /лв./	Депозит за участие /лв./	Срок за закупуване документацията и цена /го/лв./ с ДДС	Срок за подаване на предложения /го/
1.	Фурна и дгорно място от 205 м ² пар.11-199, кв.75 с. Дисевица	12 000	600	1 200	I търг 21.03.11 г. 120 лв.	24.03.11 г.
					II търг 18.04.11 г. 120 лв.	
2.	Обект за здравни и социални услуги, УПИ VII, кв. 253, ул. „Карлово“ № 21, et.1,	108 000	10 000	10 800	I търг 21.03.11 г. 180 лв.	24.03.11 г.
					II търг 18.04.11 г. 180 лв.	
3.	Незавършен обект сграда със застр. пл. 834,80 кв.м., УПИ V, кв. 41 с. Коиловици	120 000	5 000	12 000	I търг 22.03.11 г. 180 лв.	28.03.11 г.
					II търг 21.04.11 г. 180 лв.	
4.	Сграда–клуб с ug. 56722.655.104.35 застр. пл. 56 кв.м. ж.к.Сторгозия го бл.12	33 000	2 000	3 300	I търг 22.03.11 г. 120 лв.	28.03.11 г.
					II търг 21.04.11 г. 120 лв.	
5.	Сгр. за търговия с ug. 56722.659.164.6 застр. пл. 62 кв.м. ул.Т. Табаков №11 УПИ I, кв. 400	35 000	3 000	3 500	I търг 25.03.11 г. 120 лв.	30.03.11 г.
					II търг 26.04.11 г. 120 лв.	
6.	Обект с идент. 56722.660.302.11 застр пл. 49 кв.м. ул.Даскал Димо №7	50 000	3 000	5 000	I търг 25.03.11 г. 180 лв.	30.03.11 г.
					II търг 26.04.11 г. 180 лв.	

Тръжни документи за участие се закупуват от център за административно обслужване на Община Плевен всеки работен ден до 16.30 ч., до посочените срокове за закупуване.
Депозитите за участие се внасят по банкова сметка IBAN BG43 UNCR 9660 3311 9710 10, BIC UNCRBGSF в УниКредит Булбанк, клон Плевен.
За справки: Община Плевен, стая № 8, тел. 881 296;
Пълният текст на посочените решения са публикувани в “Държавен вестник” брой № 16 от 22.02.2011 год. и на сайта на Община – Плевен - www.pleven .bg.

Пари

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

Цена за публикация:
0.66 лв./колон мм/ без ДДС

Търгове, конкурси, Корпоративни промени, Покани за обществени поръчки, Търгови предложения Изменения по нареби, Процедури по приватизация, Уведомления и други обяви от частната и държавната сфера

Срок за подаване на заявките: до 11 ч. в деня преди публикация

За допълнителна информация и заявки: тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

В борба за бисквитката

Онлайн бизнесът се разви през последното десетилетие практически без законодателство, което да го регулира, но това е на път да се промени

Последните десет години бяха изключително благоприятни за онлайн бизнеса и рекламата. Всяка година потребителите на интернет се увеличават с милиони и макар този ръст да забавя скоростта си, той продължава да е огромен. Това са потенциални клиенти за онлайн продукти и най-вече онлайн реклама. Но до момента тя се регулираше само и единствено от морално остаряло законодателство от края на XX век. Големите онлайн компании, както и световните законодателни институции, знаят, че е време за промяна и контрол. Очаква се в края на пролетта да бъде приета европейска директива за законодателството, регулиращо онлайн средата, която ще доведе до промени в сектора. Предстои своеобразна борба за бисквитките, която ще промени отношението на законите към cookies - инструмент, регулиращ цялостната механика на интернет.

Потребителска еволюция

Рекламата винаги се ръководи от потребителските навици. Ако през 80-те години на миналия век потребителите прекарват най-голяма част от свободното си време пред телевизора, което води до бум в телевизионните спотове, през 2010 г. потребителят прекарва все повече време в интернет, което доведе до бурното развитие на интернет рекламата. Първият бум в увеличаването на онлайн потребителите беше с масовото въвеждане на широколентовия интернет в периода 2002-2005 г. Вторият се наблюдава в момента с все по-увеличаващото се разпространение на мобилни устройства (лаптопи, смартфони, таблети) с достъп до интернет, което създава благоприятна среда за развитието на онлайн рекламния бизнес.

По примера на янките Нужни ли са специализирани закони за онлайн рекламата

► В САЩ интернет рекламата попада под юрисдикцията на Федералната комисия по търговията (FTC), която следи за измами и практики, които биха нарушили имиджа на рекламната държава. ► В нейните правоописания е да разглежда всички рекламни, промоционални и директни маркетингови кампании независимо от

Cookie Какво е бисквитката?

► Браузърният cookie (англ. „biscuitka“) е малък текстов файл, който се съхранява на компютъра на потребителя и записва информация, например неговите пароли или настройки по определени сайтове. Широко разпространена заблуда е, че бисквитките може да бъдат използвани за злоупотреби - те нито крадат, нито изпращат съхраняваната в тях информация. От друга страна, архитектурата на интернет е така изградена, че без бис-

квитките би било невъзможно продължителното логване в сайтове, създаването и поддръжката на онлайн колички за пазаруване и множество други малки, но жизненоважни за правилното функциониране на интернет елементи. От гледна точка на онлайн рекламата бисквитките са най-бързият и лесен начин за идентификация на клиент. От гледна точка на сигурността понякога те са използвани от различни форми на „троянски коне“ и „червеи“, но cookie базираните атаки са 3% от атаките, насочени към браузъра или цялата система на потребителя.

Подводни камъни

Първият проблем пред онлайн рекламата е липсата на законова регулация за нея в Европа. Единственият нормативен акт, който има отношение, е Европейската директива за данни от 1995 г., която е написана с идеята за условията от продължителната студена война, а не за интернет. В същото време онлайн рекламата се задвижва от едно малко, но важно колело - браузър бисквитките. Именно те пък са основната тема на подновената европейска директива (Директива 2009/136/ЕС), която се очаква да бъде приета на 25 май тази година. От едната страна са европейските правни органи, консултирани от FTC, които определят бисквитките като основна заплаха за сигурността на данните, обменяни в интернет. От другата са представителите на онлайн рекламните компании и онлайн бизнесът, които твърдят, че без бисквитки индустрията не би могла да съществува.

Предложението на директивата е - всеки път, преди да бъде записана бисквитка

► Неяснотата около функциите и опасностите от biskvitkume може да доведе до регулации, които да сринат механиката на интернет такъв както го познаваме

ЧИМКА SHUTTERSTOCK

на компютъра, да се появява панел, който да иска потвърждение за действието, тъй като в момента, освен ако потребителят не е настроил браузъра си на специфичен пропускателен режим, всички бисквитки се записват автоматично. При работа със стандартен сайт се записват средно между 15 и 50 бисквитки в рамките на една работна сесия, но при сайтове, които са изградени на постоянно взаимодействие бисквитка-компютър (онлайн магазини, почти всички web2 сайтове и др.), спирането на част от бисквитките или постоянното бомбардиране на потребителя с конзоли за потвърждение/отказ ще ги направи неупотребими.

Сблъсък и решения

Въпреки че Директива 2009/136/ЕС си спечели прякора „Бисквитената директива“, проблемът на онлайн компаниите не се изчерпва само с бисквитките. Европейският съюз ще се опита със закон да наложи кое е „да“ и кое е „не“ в онлайн рекламата, което ще затрудни индустрията, развила се и привикнала към среда без регулация. Затова е нормално те да са стреснати от самите регулации. От друга страна, допреди 5 години Facebook не съществуваше, а днес е водеща онлайн компания, която оперира с данните на потребителите си и на тази база им продава реклами. Така една статична директи-

ва едва ли би била актуална в постоянно променящата се онлайн среда.

Ако бъде одобрена директивата такава, каквато е разписана, това няма да доведе до подобряване на онлайн сигурността, ще се стигне до неизползваемост на 2/3 от сайтовете. До приеждането ѝ се очаква тя да бъде преразгледана, защото въпреки недоволството на онлайн бизнеса рекламната в него има нужда от регулация - както държавна, така и генерирана от самия бизнес. Тя ясно трябва да дефинира всички форми на измами и манипулиране на потребителя и да предприема мерки за изолирането на подобни случаи.

Георги Панайотов

ЕВРОПАРИ

Споделете, разкажете, питайте

Имате интересен европроект и искате да разкажете за него. Имате проблемен казус, заради който изпълнението на проекта ви се забавя, затруднява или дори е невъзможно да бъде изпълнен. Имате въпроси и искате да получите отговори от компетентни консултанти. Искате държавните институции да ви чуят. Или просто имате отношение към темата „европейско финансиране“. Във всеки от тези случаи можете да пишете на euro@patri.bg. Вестник „Пари“ ще чуе вашите истории, похвали и оплаквания и ще се опита да ви помогне. Някои от най-интересните казуси и въпроси ще бъдат публикувани и на страниците на изданието, за да бъдат в помощ и на други бенефициенти. Така и държавните институции ще имат възможност да погледнат резултатите от работата си отстрани.

Компаниите искат повече и по-информация за съдбата на про

Собственикът на „Темпус 2000“ ООД твърди, че проектът му е отхвърлен неоснователно заради декларация за държавни помощи, но всичките му опити да разбере какво се случва с жалбата му удрят на камък

“Последният ни проект беше отхвърлен заради декларацията за получени държавни помощи. Декларирали сме всичко, което сме получили като безвъзмездна финансова помощ, приложили сме и счетоводни документи и не мисля, че решението на оценителната комисия е правилно. Но по-фрапиращото е, че нямаме информация нито с какви държавни помощи фигурираме в регистъра, който проверяват държавните експерти, нито пък кога можем да очакваме отговор по жалбата ни. Всички опити да получим повече информация удрят на камък. Липсва диалог с административната и това е един от основните проблеми в усвояването на европейските субсидии”.

Това разказа собственикът на варненската компания „Темпус 2000“ ООД Тодор Добрев. Фирмата се занимава с продажба и сервиз на офис техника. Вече е спечелила и изпълнила два проекта - по предприемачествена програма ФАР и оперативната „Конкурентоспособност“, и е усвоила 145.3 хил. лв. (вж. карето). Била е и партньор по проект на Варненския свободен университет. Екипът на компанията има опит и има какво да разкаже - и добро, и лошо. За съжаление обаче последният им опит е по-скоро негативен и изводът

на Тодор Добрев е, че за да помогнат евросубсидиите на фирмите в България, администрацията трябва да работи в екип с тях, а не срещу тях.

Добър старт, немного добро продължение

“По програма ФАР бумажната беше тройно по-голяма в сравнение със сегашната оперативна програма и въпреки това като цяло изпълнението на проекта ни мина без проблеми”, разказва Добрев. С парите от програмата е разширена съществуващата сервизна база на компанията, разкрити са мобилни групи за сервизни ИТ услуги и е изграден кол център за приемане на поръчки. “Сега по програма “Конкурентоспособност” бумажината се намали, но пък изникнаха нови казуси”, продължава той. Вторият му приключен проект е именно по нея - за сертифициране по ISO 9001:2008. “Неправилно е, че много от нещата се промениха в движението. Например ние вече бяхме напреднали с изпълнението на проекта, когато се въведе изискването да представим по три официални оферти за всяка направена поръчка, и то със задна дата. Естествено, че сме направили проучване на пазара и сме взели цени, нали финансираме разходите и 50% са за наша сметка. Досещате се каква обаче е ситуацията, в която изпадаш да искаш официална оферта от фирма, която не си избрал, коментира Добрев.

Какво и кой “препъва” фирмите
Варненският предприемач обаче е крайно недоволен

”Трябва да има ясни и точни срокове не само за подаването и оценката на проектите, но и за предоставянето на информация по различни запитвания, както и при обжалването на решенията на оценителната комисиия

от последния казус, пред който се изправя. Проектът му за покриване на международно признат стандарт попада в групата на всички онези 60% отхвърлени проектопредложения. Обяснението, което получава, е, че не е подадена вярна декларация за получени държавни помощи. “Изпратихме писмо в регламентиращия срок за писмени жалби, че не сме съгласни с посочената причина, и поискахме конкретизиране на описаното несъответствие. Вече близо месец нямаме отговор. Комуникацията с държавните експерти не е просто куца, тя липсва”, казва Добрев. Той споделя още: “В опитите ни да внесем яснота за нас стана ясно, че няма регламентиран срок за даване на отговор на подобни жалби. В един от разговорите по телефон със служителка попаднахме дори на ко-

►Варненската компания “Темпус 2000” се занимава с продажба и сервиз на офис техника

ментар “Не са длъжни да ви отговарят”. На т.нар. информационен ден във Варна също не получихме отговор каква е процедурата след подаването на жалбата и как можем да разберем конкретно основанието за отхвърляне.”

От Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП) обясниха, че на практика всяка жалба се разглежда максимум за 2 дни от служителите в агенцията (вж. стр. 21). След това обаче протоколът с оценката на експертите се препраща към министерството на икономиката, тъй като оттам вземат крайното решение. То обаче се обявява едва след като е минала цялостната оценка на всички проекти. Така до обявяването на становището по жалбата може да минат месеци.

Защо не ни поискаха документите

От “Темпус 2000” посочват и друг момент, който ги притеснява. Добрев

разказва: “Във връзка с разразилото се публично недоволство от страна на много фирми, отхвърлени по тази процедура на етап оценка на допустимост, ИАНМСП направи публикация на 28.01.2011 г. - “Защо много фирми се препънаха при кандидатстване”. Целта е, цитирам от публикацията: “да бъдем максимално обективни”. И конкретно за нашия казус бяха отбелязали: “В масовия случай в декларацията за държавни помощи не са посочени средствата, които компанията е получавала по различни проекти, а те трябва да се водят коректно в счетоводните системи на кандидата. След като оценителната комисиия е констатирала посочените проблеми, е изисквала от бенефициентите тези декларации да бъдат представени отново. Голяма част от фирмите са представили отново същите декларации без промяна”. От нас обаче не бе поискано да представим тази декларация отново,

както са посочили в публикацията.”

Изводи и препоръки

“Не съм си сложил много присърце проектите. Дори и да не се случат, това не е фатално. Но не смятам, че е редно фирмите да се държат без информация. Или ако някой им казва нещо, то да е противоречиво и объркващо”, коментира собственикът на “Темпус 2000”. Според него трябва да има ясни и точни срокове не само за подаването и оценката на проектите, но и за предоставянето на информация по различни запитвания, както и при обжалването на решенията на оценителната комисиия. “Фирмите правят планове. За тях времето е важно. Ако не знаят кога може да очакват отговор или плащане на субсидия, за тях ефектът ще е по-скоро негативен. И така администрацията, вместо да помогне на компанията, само ще им нанася вреди”, обобщава Добрев.

Дарина Черкезова

”Комуникацията с държавните експерти не е просто куца, тя липсва

Казусът**Разминаване в данните саботира европроекти**

Проектът на варненската компания "Темпус 2000" е бил отхвърлен заради "невярна информация" в декларацията за получени държавни помощи. Фирмата е декларирала, че е получила

субсидии в размер на 15 965 лв. по проекта си за международно признати стандарти. В регистъра за държавни помощи обаче срещу нейното име е отбелязана сума от 16 675 лв., показва справка на Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП). Откъде идва разминаването? По-голямата сума е тази, коя-

то компанията може да получи като безвъзмездна помощ съгласно подписания преди година договор. По-малката обаче е реалната сума, която ще ѝ бъде изплатена. Разликата е свързана с това, че по време на изпълнението на проекта първоначалният бюджет е бил коригиран за сметка на по-малкото реално извършени разходи. Същност фирмата не е по-

дала грешни данни, признават и от администрацията. Проблемът е възникнал от това, че към момента на подаване на документите по новия проект фирмата все още не е имала окончателно одобрение на разходите си и не са били извършени финални плащания, обясняват от ИАНМСП. Затова и в регистъра на държавните помощи срещу името на

фирмата "Темпус 2000" по това време фигурира по-високата сума. От ИАНМСП са категорични - компанията не е излъгала, но разходите ѝ не са били сертифицирани по време на подаването на проекта, затова и жалбата няма да бъде уважена. За съжаление обаче всички тези детайли фирмата научи едва след като проектът ѝ бе отхвърлен и след като в про-

дължение на няколко месеца се опитваше да разбере какво се случва с жалбата ѝ. А по всяка вероятност това е един от многото подобни казуси. В момента се обсъжда идеята фирмите да не декларират получените държавни помощи, а справката за тях да се прави само по служебен път. Така ще се спести казусът "отхвърлен заради разминаване в данните".

ясна ектите си

Експертите коментират

Отговорът по жалбите идва след пълната оценка на всички проекти

От близо 200 жалби по процедурата за международно признати стандарти само 3 са сметнати за основателни

Ако кандидатът за субсидии по Оперативна програма "Конкурентоспособност" смята, че оценителната комисия е отхвърлила проекта му неоснователно, той може да изпрати жалба в срок от 5 дни след обявяването на резултатите от проверката. На практика финалната резолюция по жалбите става ясна едва след като всички подадени проекти минат през всички етапи на оценката, обясняват от Изпълнителната

агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП). С други думи, максималният срок, в който би трябвало да се чака крайното становище по жалбата, е около 3 месеца, колкото е и нормативно предвиденият срок за оценка на проектите.

Процедурата

Всяка постъпила жалба може да бъде прегледана за срок от максимум 2 дни от експертите в ИАНМСП. За всички постъпили жалби се създава един протокол, който се прикрепя към оценителния доклад за всички прегледани проекти, и пълният пакет документи се изпраща в министерството на икономиката. Там експертите вземат крайното и

окончателно решение дали са съгласни с мнението на служителите в ИАНМСП за това дали жалбите са основателни или не. Дори да има само една жалба, за която от министерството смятат, че е основателна, въпреки препоръката на колегите им от агенцията целият пакет с оценките по проектите се връща обратно в ИАНМСП. Оттам са длъжни да направят пълната оценка на проекта с уважена жалба. Според експертите това отнема максимум 2 дни, след което те връщат обратно в министерството документите за оценка. Така може и да се забави целият оценителен процес, но за сметка на това на финала е ясно кои проекти ще бъдат

финансирани, кои попадат в резервния списък и кои отпадат.

Резултати

От всички близо 200 жалби, които са били подадени във връзка с етапите на оценка по схемата за международно признати стандарти, само 3 са били сметнати за основателни, показва справка на ИАНМСП. Проектите бяха преразглеждани, тъй като се оказа, че са допуснати технически грешки и несъответствия, обясниха от агенцията. Очаква се до две седмици експертите от Министерството на икономиката да са готови с окончателното си решение по представения им доклад.

Дарина Черкезова

Проектен опит
Два проекта и 145.3 хил. лв. субсидии

► Компанията "Темпус 2000" се занимава с консултации, продажба, сервиз и поддръжка на офис техника.
► Тя има два спечелени и приключени европроекта - по предприемаческата програма ФАР и по Оперативна програма "Конкурентоспособност". По тях е получила общо 145.3 хил. лв. субсидии.
► Учасствала е и като партньор по проект на Варненския свободен университет, като по него безвъзмездно е обучила 9 студенти.
► Проектът на "Темпус 2000" по програма ФАР е по компонент "Развитие на човешките ресурси и насърчаване на заетостта". Общият му бюджет е 201 245.97 лв. Реално направените разходи са на стойност 172 434.15 лв. Одобрени и получени като

финансова помощ са 129 325.63 лв. (75% от стойността).

► Благодарение на проекта са разкрити мобилни групи за сервизни ИТ услуги. Разширена е и съществуващата сервизна база в "Темпус 2000", като се обособява кол център за приемане на поръчки и обслужване. За целта са били наети и обучени 12 безработни младежи на възраст до 35 години, като в същото време част от служителите на фирмата са се преквалифицирали.

► Със субсидии по програмата "Конкурентоспособност" фирмата се сертифицира по стандарта ISO 9001:2008. Проектът е с бюджет от 33 350 лв. Реално направените разходи са 31 930 лв., като одобрените са 50%, или 15 965 лв.

► В резултат от изпълнението на проекта е подобрена основната дейност на фирмата, подобро е качеството на услугите, управлението на човешките ресурси и т.н., казват от "Темпус 2000".

5 експертите от министерството на икономиката излизат с крайното си становище, което става минимум 3 месеца след като е започнала оценката на проектите

4 протоколът от експертната оценка на всички постъпили жалби се изпраща до министерството на икономиката за окончателно решение, заедно с доклада за цялостната оценка на всички подадени проекти

Колко време отнема обжалването

1 резултатите от поредния етап на оценката на проектите по дадена процедура се обявяват на сайта на програма "Конкурентоспособност" (www.opcompetitiveness.bg)

2 компанията, която не е доволна от оценката, може да подаде жалба в 5-дневен срок до Изпълнителната агенция за насърчаване на малки и средни предприятия

3 жалбата се преглежда от експертите на агенцията максимум за 2 дни

Как се определя облагаемият при прекратяване на ЕТ

Фирмата на едноличния търговец може да бъде прехвърлена на трето лице само заедно с предприятието му. Предприятието като съвкупност от права, задължения и фактически отношения може да бъде прехвърлено чрез сделка, извършена писмено с нотариална заверка на подписите, а отчуждителят е длъжен да уведоми кредиторите и длъжниците за извършеното прехвърляне.

Наследниците на едноличния търговец, които поемат предприятието, могат да запазят неговата фирма, като в случаите по предходните алинеи към фирмата трябва да се добави името на новия собственик, както и прехвърлянето да се вписва в Търговския регистър.

Вписването на едноличния търговец се заличава от Търговския регистър: при прекратяване на дейността му или при установяване на местожителството му в чужбина - по негово заявление; при смъртта му - по заявление от наследниците; при поставянето му под запрещение - по заявление от настойника или попечителя.

Доходът от прехвърляне на предприятие на едноличен търговец, регистриран в Република България, е доход от източник в Република България, без значение дали прехвърлителят е местно лице - чл. 8, ал. 4 от ЗДДФЛ.

Облагаемият доход от стопанска дейност като едноличен търговец е формираната по реда на ЗКПО данъчна печалба, включваща и финансовия резултат от прехвърляне на предприятието на едноличния търговец без заличаване на едноличния търговец от Търговския регистър - чл. 26, ал. 1 от ЗДДФЛ.

Когато през текущата година се извършва прехвърляне на предприятието на едноличен търговец на друго лице или предприятие, без да се заличава

самият едноличен търговец от Търговския регистър, тогава за целите на данъчното облагане се прилагат съответните разпоредби на част втора от ЗКПО, при което се формира данъчният финансов резултат (облагаемият доход) на предприятието на едноличния търговец.

За целите на данъчното облагане се преобразува счетоводният финансов резултат на предприятието на едноличния търговец, за което се попълва приложение № 2 (образец 2021) към годишната данъчна декларация по чл. 50 на ЗДДФЛ.

При формиране на данъчната печалба от стопанска дейност на едноличния търговец (по реда на ЗКПО) е необходимо да се отрази финансовият резултат от прехвърлянето на предприятието (печалба/загуба).

Какво се пише в данъчната декларация

В практически план това означава да се попълни приложение № 2 (образец 2021) на годишната данъчна декларация по чл. 50 на ЗДДФЛ, като:

а) със сумата на загубата от прехвърлянето на предприятието на едноличния търговец се увеличи счетоводният му финансов резултат, като същата сума се посочи на р. 6, шифър 1036;

б) със сумата на печалбата от прехвърлянето на предприятието на едноличния търговец се намали счетоводният му финансов резултат, като същата сума се посочи на р. 32, шифър 2032.

Поради това че в практиката се проявява стремеж от сделките с прехвърляне на предприятията на едноличните търговци да се отразява отрицателен резултат (загуба), ще е полезно да се припомни текстът на чл. 77 от ЗДДФЛ, по силата на който при определяне на задълженията на лицата по този закон в случаите на сделки между

свързани лица, на сделки, сключени при условия, чието изпълнение води до отклонение от данъчно облагане и прилагане на пазарни цени, трансфери, свързани с определена база, както и за лихви по финансов лизинг, се прилагат съответно разпоредбите за предотвратяване на отклонението от данъчно облагане от Закона за корпоративното подоходно облагане.

Облагаемият доход при прехвърляне на предприятието на едноличния търговец със заличаване на едноличния търговец е положителната разлика между определената с договора продажна цена и собствения капитал на предприятието - чл. 33 от ЗДДФЛ, ал. 11.

Ефект от сделката

От тази разпоредба на ЗДДФЛ се вижда, че на данъчно облагане подлежи ефектът (резултатът) от сделката, обект на която е самото предприятие на едноличния търговец. За определяне на ефекта от сделката се взема под внимание и величината на собствения капитал на предприятието на едноличния търговец, който се формира като разлика между балансовата стойност на активите и балансовата стойност на пасивите на предприятието.

Доходът се смята за придобит на датата на съдебното решение за прехвърлянето със заличаване на едноличния търговец.

За данъчното облагане на ефекта от такава сделка се попълва таблица 8 (Доход от прехвърляне на предприятието на едноличния търговец със заличаване) на приложение № 5 (образец 2051) към годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ, а облагаемият доход от сделката се пренася на съответния ред от част IV на декларацията и участва в общата годишна данъчна основа на физическото лице, титуляр на предприятието на едноличния търговец.

Окончателен данък

С окончателен данък се облагат облагаемите доходи от дивиденди и ликвидационни дялове в полза на: местно или чуждестранно физическо лице от източник в България; местно физическо лице от източник в чужбина (виж

Специфичен ред за облагане с данък, удържан при източника, за последния данъчен период при преобразуване).

Посочената разпоредба е приложима и по отношение на едноличните търговци, които през текущата година получават доходи

от ликвидационни дялове, разпределени от прекратяващо се юридическо лице (капиталово дружество).

По силата на ал. 4 от чл. 38 от ЗДДФЛ окончателният данък за доходите от ликвидационни дялове се определя върху положителната разлика между стой-

Кои доходи подлежат на облагане с данък при

Ситуация

Българско дружество сключва договор с дружество от Кралство Холандия с предмет: „извършване на инженерно-геоложко проучване по северния бряг на Варненското езеро, включващо изпълнението на моторни сондажи, пенетрационни тестове, асистирани на лабораторията при изпълнение на лабораторните тестове върху проби,

добити в резултат на сондажните работи, и изготвяне на доклад”, където:

- „пенетрационни тестове” означават определяне съпротивлението на земните пластове при вертикално постъпателно проникване; - „асистирани на лабораторията при изпълнение на лабораторни тестове върху проби” означава добитите проби при моторните сондажи се транспортират от

изпълнителя (холандското дружество) до специализирана лаборатория в Кралство Великобритания.

Казуси

Услугата, предоставена от холандското дружество, представлява ли възнаграждение за технически услуги по смисъла на § 1, т. 9 от ДР на ЗКПО и следва ли да се начислява данък при източника на основание чл.

195 от ЗКПО във връзка с чл. 12, ал. 5, т. 4 от с.з.?

Решения

На основание чл. 195, ал. 1 от ЗКПО доходите от източник в страната, посочени в чл. 12, ал. 2, 3, 5 и 8, на чуждестранни юридически лица, когато не са реализирани чрез място на стопанска дейност в страната, подлежат на облагане с данък при източника, кой-

то е окончателен.

Сред видовете доходи по чл. 12, ал. 5, т. 4 от ЗКПО, подлежащи на облагане с данък при източника, са доходите от възнаграждения за технически услуги, дефинирани в § 1, т. 9 от ДР на с.з., като „плащанията с източник Република България за монтаж или инсталиране на материални активи, както и всякакви услуги от консултантско

естество и маркетингови проучвания, извършени от чуждестранно лице”.

Услугите, извършени от чуждестранното лице, не представляват „монтаж или инсталиране на материални активи”, но ако извършеното инженерно-геоложко проучване съдържа консултантски услуги или маркетингови проучвания, тогава тези услуги биха попаднали

ДОХОД

ността на ликвидационния дял и документално доказаната цена на придобиване на дела в дружеството/кооперацията. Според разпоредбата на чл. 46, ал. 3 от ЗДДФЛ ставката за данъка е 5%.

Доколкото едноличните търговци се считат за търго-

вци по смисъла на Търговския закон, е логично при прекратяване на неговата дейност, включително при обявяване на предприятие то му в несъстоятелност, да се прилагат аналогичните разпоредби на този закон, отнасящи се за търговските дружества.

ИЗТОЧНИКА

в определението на „възнаграждения за технически услуги“.

Видно от разпоредбата на чл. 195, ал. 1 от ЗКПО, когато посочените в чл. 12 доходи се реализират чрез място на стопанска дейност, те не се облагат с данък при източника. Понятието „място на стопанска дейност“ е определено в § 1, т. 5 от ДР на ДОПК. Същевременно ЗКПО

предвижда приоритетно прилагане на международните договори, ратифицирани от Република България, обнародвани и влезли в сила, в които се съдържат разпоредби, различни от разпоредбите на този закон. Процедурата по прилагане на СИДДО е уредена в раздел III, чл. 135 и сл. от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК).

Как се плащат заплати без трудово правоотношение за минали години

Ситуация:

В семейната фирма е назначен синът от 2008 г. по граждански договор. Изплащано му е възнаграждение и е осигуряван. Осигурителният му стаж за 2008 г. е заверен от длъжностно лице в НОИ. От началото на 2009 г. същият се вписва в регистър БУЛСТАТ като физическо лице, извършващо консултации по граждански договор, и е декларирал в НАП начало на осигуряване като самоосигуряващо се лице. За периода януари - май 2009 г. е работил единствено по фирмения сайт, без изплащане на възнаграждение, тъй като поради малкия обем на работата, следствие на икономическата криза, би получил минимални суми за свършената работа. През втората половина на май 2009 г. заминава на лечение в Германия, съответно в отпуск по болест до края на ноември на същата година.

Казуси:

1. След като не е отчетено плащане по гражданския договор и синът няма друг доход за периода януари - май 2009 г., но се е осигурявал върху минималния осигурителен доход на самоосигуряващите се лица за периода до 30 ноември на същата година, ще му бъде ли заверен осигурителен стаж за това време?

2. В случай че не му се признае осигурителният стаж, може ли да му се изплатят минималните възнаграждения по миналогодешните граждански договори?

3. При изплащане на възнаграждения какви документи трябва да се подадат в НАП за осигуряването му, което е прекъснато от началото на декември 2009 г.?

Решения:

Понятието „самоосигуряващ се“ е дефинирано в чл. 5, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) - това е физическо лице, което е длъжно да внася осигурителни вноски за своя сметка. В чл. 6, ал. 7 от КСО е указано, че за своя сметка внасят осигурителни вноски лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от КСО.

Съгласно чл. 4, ал. 3 от КСО задължително осигурени за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт са:

1. лицата, регистрирани като упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност;

2. лицата, упражняващи трудова дейност като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски дружества и физическите лица - членове на неперсонифицирани дружества;

3. (обявена за противоконституционна - РКС, ДВ, бр.

55 от 2000 г.) докторантите, ако не са осигурени за пенсия на друго основание;

4. регистрираните земеделски производители и тютюнопроизводители.

Според чл. 1, ал. 5 от Наредбата за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица българските граждани на работа в чужбина и морските лица (НООСЛБГРЧМЛ - загл. изм., ДВ, бр. 2 от 2010 г., в сила от 1.01.2010 г.) за лица, упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност по регистрация, се считат тези, които упражняват дейност:

1. на основание на предварителна регистрация, определена с нормативен акт - нотариуси, адвокати, експерт-счетоводители; лицензирани оценители, експерти към съда и прокуратурата, медицински специалисти, застрахователни агенти по чл. 164, ал. 1 от Кодекса за застраховането и др.;

2. като плащат патентен данък и не са еднолични търговци;

3. като извършват професионална дейност на свой риск и за своя сметка - дейци на науката, културата, образованието, архитекти, икономисти, инженери, журналисти и други физически лица, упражняващи свободна професия, регистрирани с ЕИК по регистър БУЛСТАТ, извън тези по т. 1 и 2.

На основание чл. 4, ал. 3, т. 5 и 6 от КСО лицата, които полагат труд без трудово правоотношение (граждански договор), също подлежат на задължително осигуряване за инвалидност поради общо заболяване за старост и за смърт, но те не са самоосигуряващи се лица по смисъла на чл. 5, ал. 2 от КСО. Съгласно разпоредбата на чл. 6, ал. 3 от КСО дължимите осигурителни вноски за тези лица се разпределят между осигурителите и осигурените лица, а не се дължат само от лицата.

Синът е вписан в регистър като консултант в областта на компютърните технологии въз основа на граждански договор, сключен със семейната фирма. При така направената регистрация той би могъл да попадне в кръга на самоосигуряващите се лица само ако положението от него труд без трудово правоотношение е в рамките на професионална дейност, извършвана за негова сметка и на негов риск, т.е. като част от упражняването на свободна професия.

Осигуровки

Задълженията за осигуряване за лицата по чл. 4, ал. 3, т. 1-4 от КСО, включително лицата, упражняващи по регистрация свободна професия, възниква от деня на започване или възобнова-

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

ване на трудовата дейност и продължава до нейното прекъсване или прекратяване (чл. 1, ал. 1 от НООСЛБГРЧМЛ). Упражняването на трудова дейност е основна правопораждаща предпоставка за възникване на осигуряването. Този общ принцип е изведен в чл. 10 от КСО, който гласи, че осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски, и продължава до прекратяването ѝ.

В разглеждания казус единствената дейност, която синът е извършвал, е тази за семейната фирма - въз основа на сключени граждански договори, по които не му е изплащано възнаграждение. През 2009 г. той няма други реализирани доходи и може да се заключи, че не е подавана и годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ. Изцяло в тежест на сина като задължено лице е да докаже, че за периода януари - май 2009 г. е извършвал трудова дейност като упражняващ свободна професия: пред органите на НАП по отношение на основанието за внасяне на осигурителните вноски и/или пред органите на НОИ относно правата, които произтичат от тези вноски - зачитането на осигурителен стаж и отпускането на парични обезщетения по глава четвърта от КСО. С оглед императивната разпоредба на чл. 10 от КСО, ако не е извършвана трудова дейност по чл. 4, ал. 3, т. 1 от КСО, не е налице и основание за внасяне на осигурителни вноски от самоосигуряващо се лице

и за зачитане на осигурителен стаж за съответния период.

Възстановяване на недължими суми

Процедурата за възстановяване на недължимо внесени суми, подлежащи на възстановяване и събиране съгласно данъчното и осигурителното законодателство, от НАП е регламентирана в чл. 128-130 от ДОПК. Недължимо платени или събрани суми за задължителни осигурителни вноски, както и суми, подлежащи на възстановяване, се прихващат с изискуеми публични вземания, като остатъкът след извършване на прихващането се връща на лицето по посочена от него банкова сметка. Прихващането и възстановяването може да се извърши както по инициатива на органа по приходите, така и по инициатива на лицето. Искането за прихващане или възстановяване се разглежда, ако е подадено до изтичането на 5 години, считано от 1 януари на годината, следваща годината на възникване на основанието за възстановяване, освен ако в закон е предвидено друго.

Когато с годишната данъчна декларация за приходната година самоосигуряващите се лица декларират доходи, получени за извършена дейност през минали години, следва да се подаде и коригираща справка за осигурителния доход за съответната година (чл. 6, ал. 8, изр. последно от КСО).

Материалите са подготвени от "Рконсулт" ЕООД
Консултантите са готови да отговорят на читателски въпроси на radonov@gmail.com

►Спасението за заеква- щия принц идва със загри- жеността и подкрепата на херцогиня Елизабет (Хелена Бонъм Картър) и нетрадиционните методи на Лайънъл Лоуг (Джефри Ръш, вдясно)

Да търсиш гласа си

„Речта на краля” доказва, че простотата може да съдържа истинско великолепие

Какво ви хрумва, като се се- тите за дните преди Втората световна война? Блицкриг, радиоречи и Хитлер - не може да се отрече, че той е бил блестящ оратор. Но кой говори от другата страна? Кой е гласът на британската империя?

Този глас и образът зад него са в центъра на филма „Речта на краля”, който утре тръгва по кината у нас. Джордж VI (Колин Фърт) е човек, който никога не е искал да стане крал. Човек, коронясан против волята си, когато брат му Едуард VIII скандално абдикира, за да се ожени за два пъти разведена жена. Човек, който се бои да осъзнае величието си. Човек, който псува гладко, но не може да каже и едно изречение, без да заеква. А му предстои реч по радиото, която ще слушат на няколко континента.

Речта на краля трябва да

” Чухме, че кралицата гледала „Речта на Краля” и била трогната. Колин и аз си казахме: Това ще го сложим ли на плаката?

Поразителен филм! Ню Йорк таймс.

Трогната съм! - Нейно Величество”

Джефри Ръш, на обява по повод номинациите за „Оскар”

бъде ясна и решителна. Неговата съпруга Елизабет (Хелена Бонам Картър), херцогинята на Йорк, поема нещата в свои ръце и открива решението в лицето на проваления актьор Лайънъл Лоуг (Джефри Ръш).

В основата на филма е връзката между Бърти (галеното име на Джордж VI) и Лоуг - тяхното необикновено приятелство започва с настояването на терапевта да нарича Негово височество по име и да го кара да рецитира ругатни. Филмът дръзко очовечава кралската фигура, която по традиция се държи на сериозна височина над публиката и се възприема с божествено уважение. Безцеремонното отношение на Лоуг към скования бъдещ крал е един от основните източници на хумор във филма.

Въпреки трудността на ролите личи удоволствието, което Фърт и Ръш извличат от професията си. Ръш се

доближава до маниакалния устрем, който последно видяхме в ролята му в „Блясък”, за която спечели „Оскар”. Фърт вече е запознат с образите на пелтечещия англичанин и на чувствителния чуждак от филми като „Гордост и предразсъдъци” и „Самотен мъж”. Той също умее добре да накара зрителя да се влюби в героя му въпреки странностите му.

Но в „Речта на краля” неувереността е увеличена многократно - героят му не се запъва в речта си, а по-скоро се дави с чист въздух, докато лицето му се подува, а гърлото му клопочи и въпреки това думите не излизат. Играта на Фърт ще ви въвлече в терзанията на героя му, дори и да не искате.

Няма как да пропуснем прекрасната Хелена Бонъм Картър в ролята на херцогиня Елизабет (обичаната от всички кралица майка, майката на Елизабет II). Ролята ѝ е заслужена похвала от Тим Бъртън и Хари Потър и е най-сдържаното ѝ изпълнение от „Крилата на гълъба” насам. За разнообразие тук героинята ѝ е нежна и спокойна, изпълнена с тихо, почти майчинско съчувствие и подкрепа за принца.

Режисурата на Том Хупър („Проклетият Лийдс Юнайтед”) позволява на актьорите да разгърнат емоционалността си, така че дори и да не сте го очаквали, по време на воения финал ще ви се иска да извикате: „Бог да пази краля!”

Филмът е сниман главно в дълги и тесни пространства, като дългото студио на радио BBC - нещо необичайно за историческите драми, които наблягат на величието на монархията и т. н. Кинематографията на Дани Коен е изчистена, не

►Неслучайно Колин Фърт е фаворит за „Оскар” за главна мъжка роля

натоварва с пищни кралски декорации, а се ограничава главно с коридори и семпли помещения. Може би целта му е да пресъздаде клаустрофобията и потиснатостта на принца. Употребата на приглушена светлина и дълбока перспектива засилват напрежението на героя.

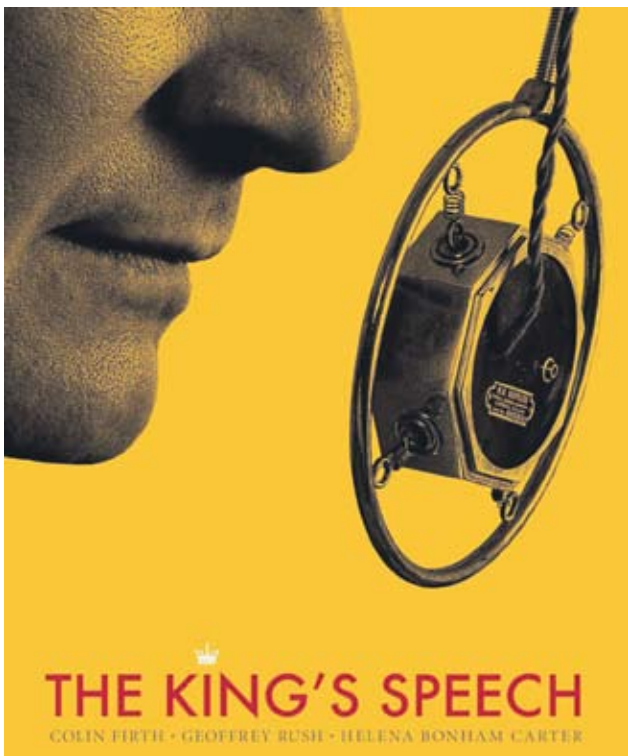
Въпреки че „Речта на краля” е „актьорски” филм, едва ли би бил толкова въздействащ без психологическия сценарий на Дейвид Сайдлър. Той започва работа върху идеята още през 1980 г., вдъхновен от собственото си хронично заекване. Още тогава сценаристът пише на кралицата майка за намеренията си и твърди, че тя му отговаря с молба да не прави филма преди смъртта ѝ, защото спомените все още са „твърде болезнени”.

Трябва да си голям циник,

за да излезеш от киното след „Речта на краля” и да си помислиш, че филмът е епично сантиментален, въпреки че това обикновено е очакването за повечето исторически драми. Това е филм на малки, прецизни, идеално преценени моменти.

Историческият фон можеше да преекспонира мелодрамата, но решението на Сайдлър и Хупър да се фокусират върху героите и техните отношения и несигурности прави „Речта на краля” много интимен и убедителен. Заразителната химия между Фърт и Ръш, безупречното изпълнение на главната роля, метафоричната кинематография и проникателният сценарий правят този филм нещо далеч повече от поредния галеник на оскарите.

Теогора Мусева

THE KING'S SPEECH

COLIN FIRTH • GEOFFREY RUSH • HELENA BONHAM CARTER

Награди

►7 награди на Британската академия за филмово и телевизионно изкуство за най-добър филм, най-добър британски филм, най-оригинален сценарий, най-добра музика, най-добър актьор, най-добра актриса в поддържаща роля и най-добър актьор в поддържаща роля

►„Златен глобус” за най-добър актьор

►12 номинации за „Оскар”: най-добър филм, най-добър режисьор, оригинален сценарий, водеща мъжка роля, поддържаща мъжка роля, поддържаща женска роля, операторско майсторство, костюми, звуков монтаж, най-добър саундтрак, сценария, монтаж